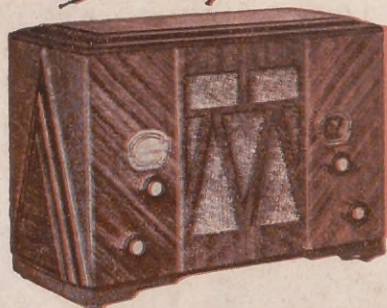

Elegants models 1934

En l'extens assortit de models ATWATER KENT, trobareu el receptor que us interessa, des del més senzill i econòmic fins el més luxós i potent, sense que us costi un cèntim més que els altres aparells corrents.

**ATWATER
KENT RADIO**

AUTO ELECTRICIDAD, S. A.

Diputació, 234 - Barcelona

Madrid - Alicante - Bilbao - Palma - Sevilla
Valencia - Vitoria

Impremta: Mallorca, 410.—Barcelona.

50 CTMS.

Nº 103

CATALUNYA RADIO

23 ABRIL 1934

VENTAJAS DECISIVAS

1º el mejor surtido en nuevos modelos

2º marcas de reconocida calidad

3º tres días de prueba en su propia casa

pida catálogo gratis a

American Tele Radio Corp.
DEPOSITO EN **MADRID** **BARCELONA**
RBLA. CATALUÑA 89

La solu-
ció més
pràctica
per a la
llar mo-
derna
és una

FRIGIDAIRE

nevera electro-automàtica

per quant guarda tots els aliments frescos i saborosos durant dies i dies, amb un limitat consum elèctric i sense cap intervenció manual • Produïx gel pur en cubets, proporciona begudes fredes i permet preparar exquisits menjars que delecten el paladar.

PASSEIG DE GRACIA, 23 • BARCELONA

No se fíe Vd. de curanderos!

Si está enfermo, llame un médico especialista. Tampoco confíe usted su radio en manos inexpertas! Consulte el verdadero médico especialista de la radio, a

Express Radio Service

quien resolverá todas las cuestiones referentes a su aparato, como:

reparación en general
reformular aparatos anticuados
construcción aparatos 3-8 lámparas
instalación, etc.

Aribau, 141-Barcelona-Tel. 73175

CATALUNYA RADIO

redacció

administració

i publicitat

rambla dels estudis, 8

barcelona

telèfon 20751

Núm. 103

21 abril 1934

50 cts.

En passar Sant Jordi...

Arriben els dies que Catalunya és il·luminada d'una nova resplendor de catalaníssim optimisme. És que damunt la gropa del mes d'abril, i sota les corbes lluminoses de mil Arcs de Sant Martí passa Sant Jordi per la terra nostra benaurada. Sant Jordi! Nom eufòric, viril i dolç ensems! Nom que, d'invocar-lo, només, ens fa moure el cor amb un ritme nou, com si talment comencéssim a viure ara i fos el nostre viure la més amable de les primaveres! I donzelles arreu amb els ulls lluents de les més pures alegries, alegria de rosa, de cel blau, de joventut que estima i fa del seu amor la millor toia d'anhels ofrenada al pas airós del gentilíssim Cavaller, Sant Jordi! Cada any passa per les nostres viles i hi deixa llum beneïda del seu esguard. Cada any ens ve a veure i s'atura per a esperonar la nostra febrosa, la nostra santa ambició de llibertat... Arreu troba germans de lluita. La lluita és feixuga, que ara, com mai, el Drec preté, sobergament recobrat, alçar la testa repulsiva. Cal que Sant Jordi—imatge de la serena coratgia!—ens ajudi a anorrear del tot el Drac que corromp l'esperit de catalanitat...

Contra aquest Drac totes les nostres forces mai no foren a bastament, si oblidéssim la gran arma de la Cultura. Com més alt sigui el nivell de cultura del nostre poble, més fàcil serà la nostra victòria.

Per això, perquè s'escau que Sant Jordi passa per Catalunya el mateix Dia de la Festa del Llibre, s'exalta doblement el nostre entusiasme, car el Llibre és l'arma millor al servei de la simbòlica croada Jordiana. El Patró de Catalunya sap que, així, triomfarem definitivament...

Sant Jordi passa altre cop... Darrera d'ell, l'adéu i l'arreveure, de tots els anys, en un sol crit — realitat i esperança en la mà!—tot creient, amb el Poeta, que "Catalunya és com una rosa i, amb ella, Sant Jordi,

...té més sang a dins les venes
per plantar cara a tots els dracs del món!"

ELS CATALANS D'AMÈRICA

per Josep Janés i Olivé

Es un magnífic exemple de vitalitat el que ens donen els catalans d'Amèrica! N'hi ha pertot els Estats Units, a Cuba, a Xile, a l'Uruguai, a l'Argentina... Preocupeu-vos de saber qui són, de conèixer les seves activitats, d'esbrinar la seva influència en la vida nacional dels països on resideixin..., i us asseguro que restareu astorats. Jo no sé si és gràcies a aquest sentit de penetració noble que posseïm, o a la nostra ductilitat, o al rei que portem al cos i que, de tant en tant, ens mena a la conquesta de les més altes situacions. Sigui pel que es vulgui, el cas és que, a qualsevol nucli important de catalans d'Amèrica, hi trobareu figures preeminents, que ocupen llocs elevats en la cultura i en la política del país, i que mereixen l'alta consideració i estima dels habitants d'aquelles terres.

Culturalment Catalunya ha anat moltes vegades a l'avantguarda; a Buenos Aires, per exemple, són dos catalans—Pena i Lleonart—els qui funden la primera Associació Wagneriana; són vuitanta catalans, als quals s'afegeixen vint naturals del país, els qui funden la primera Associació de Música de Camera. Són catalans, també—els germans Fontova, fills del gran actor—els qui funden el primer quartet de corda, que anima les sessions d'aquella agrupació. A Buenos Aires és un català el que fa per primera vegada crítica teatral, i és des del gran diari *La Nación*. El teatre català exerceix una gran influència en el teatre d'aquelles terres. Hom recorda que, a propòsit d'un viatge de Santiago Rossinyol, foren celebrades una sèrie de funcions de teatre català—tres dies a la setmana durant un mes—en un dels teatres de més capacitat d'aquella urbs, i l'èxit fou memorable; totes les sessions foren plens absoluts, i entre el públic no mancà pas el bo i millor de la intel·lectualitat argentina.

Rossinyol, amb aquell viatge, trenca una tradició: tots els artistes de renom mundial que havien visitat aquelles terres havien limitat llurs relacions a la societat elevada; havien donat converses i lectures en els salons de te de les senyores snobs i s'havien oblidat, en absolut, de la intel·lectualitat,

deixant-la postergada. Ve Rossinyol, amb un gest ample, i es passeja per les vies argentines fins a altes hores de la matinada, familiaritzant-se amb tothom, agafat de l'espatlla amb artistes triomfants i fracassats, amb la mateixa naturalitat que si es passegés de nits per les Rambles de Barcelona. Allà, l'autor d'"El català de La Mancha" coneix l'Argentina veritable, i quan escriu "Del Born al Plata" assoleix el que cap escriptor no havia assolit fins aleshores: retratar amb matemàtica exactitud el caràcter dels argentins.

I la influència catalana no es limita pas a l'ordre cultural; també en el terreny polític té preponderància. Hi ha el cas d'un minyó anomenat Subirachs, que arribà a l'Argentina espellifat i amb les butxaques al revés, i que avui és l'àrbitre de l'Estat de Río Cuarto. Es director d'un diari provincià que es publica a aquelles terres i que es titula "La Razón", com el gran rotatiu bonaerense; i des d'aquest lloc podríem dir que governa el país. Si no ha assolit ocupar alts llocs de govern en aquell Estat és ben bé perquè no ha volgut; altrament, no ho necessita; des del seu lloc de director del gran rotatiu regeix els destins del país amb més llibertat que si tingués la responsabilitat de govern directa.

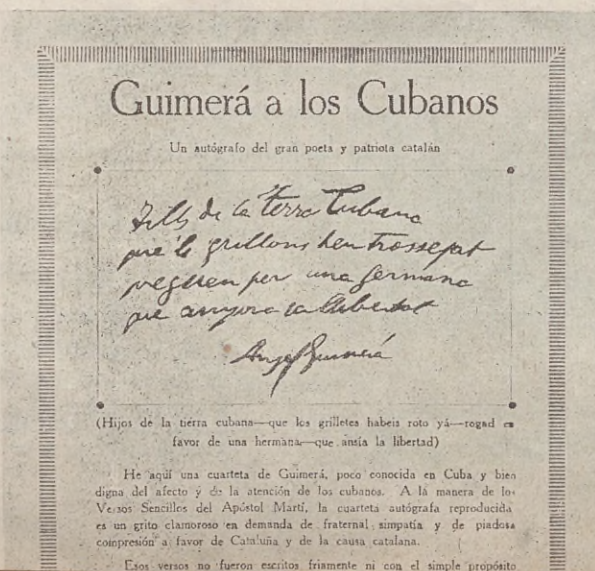
Dos generals de la independència argentina, avui gloriosos, són catalans: es digueren Mateu i Larrea; i totes les ciutats han bastit monuments a llur memòria.

A l'Argentina hi ha diversos centres catalans: n'hi ha a Mendoza, a Rosario de Santa Fe—d'ací vingué el llegat Pere Vila—i únicament a Buenos Aires n'hi ha dos. D'aquests el més antic és el Centre Català, i el més modern el Casal Català. Aquest fou fundat amb caràcter francament nacionalista i ha actuat sempre amb un altíssim sentit patriòtic. Totes les desventures

sofertes per Catalunya han remogut les fibres sensibles d'aquells catalans d'enllà de la mar. Han actuat sempre amb una fe i amb un entusiasme formidables; en l'època del terrorisme barceloní, per exemple, aquell centre s'interessà prop de les Ambaixades de tots els països europeus a fi que resolguessin aquell problema de tranquil·litat que l'Estat espanyol era impotent per a solucionar.

Avui, nacionalistes ho són tots els centres de catalans d'Amèrica; molts d'ells ja d'origen; d'altres que han evolucionat d'un senti-

Facsimil de la cèlebre quarteta de Guimerà adreçada a Cuba alliberada

Facsimil de la portada del primer volum del "Glossari de L'Hora Catalana" de Buenos Aires.

ment de pàtria confús i ple de candorositat cap a un sentiment vivíssim d'acord amb les realitats de l'hora.

Els homes del Casal Català han fet veritable tasca profitosa. Hi ha Teodor Banús, per exemple, que ha estat l'iniciador de "L'Hora Catala-

na", que radia una emissora local cada diumenge; tasca que ha estat publicada ja en dos volums interessants, sota el títol de "Glossari de L'Hora Catalana", volums—la portada dels quals ens honorem a reproduir—que revelen, en tot llur contingut, un gran cor de patriota i un escriptor admirable. Hi ha Lleonart Nart, pedagog i literat intelligentíssim, Nadal Mallol, el fervorós animador de "Ressorgiment", i molts i molts d'altres.

A Buenos Aires durant set o vuit anys es celebraren, a iniciativa del Casal Català, uns Jocs Florals en els quals no eren admeses sinó composicions catalanes i argentines. Foren un èxit esclatant.

El primer Orfeó d'aquell país fou el Català, del Centre Català. En una avinentesa, aquest orfeó visità Montevideo, traslladant-s'hi acompanyat del bo i millor dels artistes catalans en un vaixell especial. A la capital de l'Uruguai se'ls tributà una rebuda triomfal—a remarcar que el President de la República—Batlle—era català d'origen—i els diaris dedicaren pàgines senceres a l'expedició dels nostres artistes. A Montevideo se celebraren, també, uns Jocs Florals de gran gala, que adquiriren gran ressonància; la cort d'honor de la Reina de la Festa la constituïren les mullers dels ambaixadors.

A l'Argentina, els catalans són altament considerats, car es dediquen a fer tasques elevades que exigeixen una certa preparació. Els impressors, per exemple, són gairebé tots catalans. D'ací el secret que fa que puguin publicar-se revistes catalanes tan importants i tan ben fetes com "Catalunya" i "Ressorgiment".

També a Xile—a Santiago—es publica una revista en català, "Germanor", i a l'Havana hi veu llum una de les més importants "La Nova Catalunya".

Aquesta revista és publicada pel Centre Català d'aquella ciutat, potser el centre més important de catalans d'Amèrica. Aqueixa agrupació, d'antuvi, era purament sentimental; calgué que vingués el Dr. Mimó, una de les personalitats més il·lustres que Catalunya ha enviat a l'Amèrica, perquè el Centre prengué un caràcter francament nacionalista i, a través d'una reforma dels estatuts, es dediqués a fer tasca verament política.

El doctor Mimó fou un tipus racialment català,

Morí en 1929, als 85 anys, quan en feia 45 que residia a Cuba, puix que ell era nadiu de Vilanova i Geltrú i passà a Catalunya els seus primers 40 anys. En el doctor Mimó tenia l'expressió més viva el lema: *Mens sana in corpore sano*; pocs dies abans de morir, jove als 85 anys, encara ballava sardanes i danzones delitósament. Havia sabut agermanar, com ningú, les disciplines intel·lectuals amb les d'ordre físic.

El Centre Català ha realitzat, d'ençà de la renovació produïda pel Dr. Mimó, una tasca verament patriòtica i exemplar. La seva biblioteca és nodridíssima, la seva "Clínica Balear", compta amb una assistència facultativa excellent. Darrerament s'ha traslladat a un local esplèndid, i això permetrà desplegar noves i més enlairades activitats.

En aquell centre se celebrà l'assemblea constituent del separatisme català, en la qual fou aprovada la Constitució Provisional de la República Catalana. També aquell centre organitzà un acte de gran envergadura per demanar la llibertat dels pobles oprimits. A remarcar que, entre els catalans de Cuba, n'hi ha de creences diverses i de tots els colors polítics, però això no priva que la convivència sigui perfecta, model·lica en tots sentits. Els catalans, altrament, compten amb capelles públiques pròpies en les quals la Verge de Montserrat ocupa el lloc més alt.

A Santiago de Cuba existeix la primera agrupació de catalans d'Amèrica que es declarà nacionalista, orientada pel conseqüent nacionalista Carbonell i Puig. Hi ha d'altres agrupaments de catalans per Cuba, un d'ells, important, a Camagüey.

A l'Havana hi ha l'"Associació de Beneficència de naturals de Catalunya", que és una entitat de gran envergadura; és milionària i es dedica a la beneficència en tots els seus aspectes.

Resumint: l'esdevenidor és de Catalunya. Si altra cosa ens ho fes creure ens ho diria aquesta força vivíssima i transcendental dels nostres germans d'Amèrica. Ells, amb el seu patriotisme abrandat, amb el seu catalanisme puríssim, afinat encara a través de les distàncies, donen al món un bell exemple del valor cívic i intel·lectual del poble català. Ells, amb el seu patriotisme ardent, són encara un exemple per a tots nosaltres. Algú els ha dit arrauxats, algú els ha proclamat

folls... Endavant, doncs, en els seus arrauxaments! El dia que tothom sigui tan follament patriota com els catalans d'Amèrica, podrem ben dir que l'hora de Catalunya no és gens llunyana, que la tenim tan a prop que només ens cal alçar el braç i prendre-la.

Facsimil de la portada del segon volum del "Glossari de L'Hora Catalana" de Buenos Aires.

EL PATRÓ DE CATALUNYA

EFEMERIDES HISTORIQVES

per Enric Cubas i Oliver

Sant Jordi ens visita sota el cel d'abril. Amb pocs dies d'avançada l'han precedit i anunciat les orenetes.

També l'anunciaren, amb la seva cridadissa, ara fa dotze anys en què la festa del patró de Catalunya assolí dins el casal de la nostra antiga Generalitat hores apoteòsiques.

Dues motivacions n'eren la causa: la mateixa festa consuetudinària i l'ofrena a la Mancomunitat, aleshores màxima encarnació política de Catalunya, d'una bandera que els catalans amb residència a Amèrica volien que li fos senyera i guiatge.

La cimejava una gentilíssima figura de Sant Jordi que l'argent havia deixat cisellat per tal que en sortís, amb tota l'escaiença, el cavaller de l'ideal, el deslliurador de la donzella captiva del drac.

Per la gràcia d'una entitat desapareguda, Els Montserratins, era aquell joiell a l'esguard de tothom en uns fulls bellament impresos que a milenars escampava; i el poeta, que la humilitat feia fonedís sota el vel de l'anònim hi vessava la seva íntima alegria, en els versos que deien en referir-se al Sant:

Us veiem arribar pel bell camí
que encara un any tot és guarnit de roses,
les heu fetes florir, les heu descloses
quan s'hi fonia el rou de bon matí.

.....

perquè aquell any els rosers floriren a bastament perquè la doble festa no fos mancada d'acolorit ni de perfum.

"Porteu-la" deia, el que feia l'ofrena preada de la bandera en nom dels catalans absents de la pàtria, allà on s'obrin nous i amples camins al saber i a la vida industrial del nostre poble, que allà on vagi senyorívolament expandirà a l'unísson els batecs dels vostres i dels nostres cors..."

I aquestes paraules, eco llunyà de les enyorances i amors dels que eren separats de la terra nadiua per les mars immenses, anaven caient amb el ròssec d'un calfred emocionant.

Segles havien rodolat damunt les nostres institu-

cions polítiques i la festivitat de Sant Jordi en el seu seguiment, adés i aleshores duia, en un dia del mes d'abril, ple de promences, l'acoblament sentimental, com una treva en el cor d'elles.

Ja en les hores de lluita a Mallorca i València el nostre alt Rei en Jaume primer veia el Sant com acoblador que empenyia les hosts a la victòria, ajuntades pel patriòtic ideal; Jaume II hi vinculava la seva política d'expansió cap a les terres de Múrcia; Alfons III duia la seva devoció a Sardenya; Pere "El Cerimoniós", el posava en les seves senyeres alçades davant Castella amb l'estol que les havien de defensar perquè considerava el Sant "l'àncora de la seva esperança", i, el rei Martí, empeltava l'ordre militar de Montesa de sava jordiana...

El poble feu acolliment al Sant que era capdavanter i acoblador en les hores de lluita i signe cavallerívol. nibat de virtuts, en les hores de bonança; però aquest acolliment fou un poc tardà, i per això tal vegada encara que venerat no fou la seva festa de precepte tan aviat com a València i a Mallorca, a Catalunya.

La nostra Generalitat prou se n'hagué de plànyer quan pels seus diputats feia arribar a les Corts de Montgó (1436) un missatge en el qual amb tristesa deien que la festa de Sant Jordi passava un poc desapercibuda fins per les gents de la ciutat de Barcelona.

Quan en 1456 fou finida la capella que dins el casal de la Generalitat es dedicava al Sant, on semblà haver-se recollit tota la devoció que tingué per ell la casa comtal barcelonina, la festa esdevingué de precepte i amb l'exemple dels diputats que no emprenien tasca d'importància sense entrar abans a la capella, el poble seguí una ruta de devoció oficialment ajudada, i les festes religioses foren missatgeres de les populars que les completaren.

La creu de Sant Jordi va convertir-se en el senyal de la Generalitat, els seus membres la mostraven damunt el pit en les hores solemnes, i la imatge del màrtir protegí el portal del Palau del General...

Justament ha retret un estranger amador de les coses nostres que en el cas de la devoció de Sant Jordi a Catalunya, es poden aplicar aquells mots de l'Evangeli-

lista: "Els darrers seran els primers" perquè havent florit un poc tardana en comparança amb altres llocs, en cap altre com ací ha assolit, després, l'extensió ni la intensitat amb què se l'ha remarcat.

Si hem fet al·lusió a la festa de Sant Jordi pel seu caire particular en l'any 1922, signe extern de l'esperit de continuïtat amb què els catalans ens hem volgut distingir; per què no haurem de girar els ulls al segle XVIè., i dir quelcom de la fastuositat d'aquell 27 d'abril del 1533 en què era present a la festa Carles I d'Espanya, Emperador d'Alemanya?

Provinent de Roses, on havia desembarcat l'Emperador, el dia 2 d'abril, arribava a Barcelona el dia 22. Els diputats, en havent-se cantat les vespres de la vigília de la festa del Sant Patró, convidaren el monarca per l'endemà, i, aquest, excusat per la fatiga del viatge, d'acord amb els que tan galantment l'invitaren, assenyalà, per al diumenge vinent, la solemnitat.

Els diputats baixaren en tal diada fins al peu de l'escala del pati on el monarca descavalcà voltat de magnats i cortissans; la roja vestimenta dels representants de la Generalitat devia destacar entre totes com la blanca brodada amb fil de plata de l'emperador, tota sembrada de perles.

La capella era insuficient per als que havien d'assistir a l'ofici.

Hi ocuparen llocs el Cardenal, el bisbe de Saragossa, el de Vic, el de Mondonyedo i altres prelats, els am-

baixadors, els diputats, nobles, cavalleriç reial, vicecanceller, magnats, consellers de la ciutat..., tots s'enquibien com podien i no com hagueren volgut en la petita capella mentre al defora els cantaires de la Reial Majestat que era cobricellada per un magnífic dosser, entonaven els cants de la litúrgia del dia.

Entre els visques entusiastes que no degueren mancar, i sota els ulls de les dames que, excloses de la solemnitat per no haver-hi llocs per a elles contemplaven el que passava al pati des dels finestrals de la part alta del mateix; al so de trompeteria, de tabals i de música de mimsitrils, acompanyat pels diputats fins al peu de l'escala el rei cavalcà i, prengué comiat d'ells tot seguit.

El dietari de la Generalitat, diu, segurament ajustat a la veritat, que en aquest moment semblava que s'enfonsava l'edifici: tanta era la fressa que del pati gòtic s'aixecava cel amunt...

Cloquem ara la història; deixem de banda l'esplendorositat passatgera i en fixar l'esguard en la realitat que ens envolta volgüem acceptar el miracle de Sant Jordi que anualment ens ofereix, mercè grata de la seva Diada, clariana poc duradora

És el miracle de Sant Jordi acoblador dels esforços i de les mainades dels nostres avant-passats, guiador dels nostres comtes i senyal de la nostra Generalitat, que fa que la seva festa no minvi a Catalunya i que, en celebrar-la, sentim, cada any, la pregonesa de la nostra catalanitat.

Cimera d'argent que corona la bandera oferta a la Mancomunitat de Catalunya pels Catalans d'Amèrica.

DIADA DEL LLIBRE: Adquiriu:

EL TRIOMF DE LA RADIO A CATALUNYA

Per Ramon Pérez i Vilar

4 pessetes

De venda als principals quioscos i llibreries

Els patriotes absents ens diuen:

L'obra patriòtica de Ràdio Associació de Catalunya ve rebent, de fa temps, l'encoratjament sentimental formidable dels catalans que, allunyats de la Pàtria, poden, això no obstant, mantenir un contacte espiritual amb ella gràcies al nostre micròfon i per mitjà d'E. A. Q. de Madrid.

Com ja saben els nostres lectors, cada dilluns, d'11 a 12 de la nit, R. A. C. radia una sessió dedicada als patriotes absents. Ells, així, viuen una hora d'emoció catalaníssima... Heus ací recollides fragmentàriament i a l'atzar, per mor de la brevetat de les nostres pàgines, algunes de les mostres més expressives d'aquesta emoció, que són escaients de retreure avui, atesa la significació del present extraordinari:

Enric Lluch, el gener darrer, des de Yauco (Puerto Rico), escriu: "Escolto amb tota claredat l'audició d'aqueixa emissora i amb el plaer més agradable, car sóc fill de català i estimo aqueixa terra com si hi hagués nascut".

P. Santamaria, el setembre darrer, deia des de Sant Salvador (República de Salvador): "...De tot cor els felicito perquè puc sentir la nostra parla des de la terra estimada. Fa ja 28 anys que no hi he estat..."

Agustí Andrade, fill, des de Puerto Cabello (Venezuela) el setembre darrer, felicitava, entusiasmat, l'Emissora per la retransmissió, que rebé claríssima, de la nostra "Hora dels catalans absents de la Pàtria".

R. Fortuño i Sellés, per lletra signada a Ponce (Puerto Rico) el novembre últim ens diu: "Vinc escoltant les vostres emissions que omplen d'alegria la meua llar. Vaig escoltar amb gran goig el programa d'ahir, goig augmentat per venir de la terra dels meus avis..."

F. Nolla, el desembre proppassat ens va transcriure unes ratlles d'un familiar seu, James Nolla, adreça Taft. Ave. New Brunswick, N. J. (U. S. A.), el qual diu que va sentir admirablement, molt impressionat, la retransmissió de "La Verge del Mar", de Santiago Russinyol, com si fos des d'una estació local."

Josep Solé, des de Melilla, el febrer últim escrivia: "Rebin la meua més afectuosa enhorabona. Llàstima que no puguin radiar o tocar més sardanes. Poden ben creure que mentre funciona aqueixa Emissora, no n'escolto d'altra."

Josep Puñet, des de Laufen (Suïssa), en lletra del febrer darrer, tot felicitant la nostra Emissora, expres-

sa el seu càlid fervor per les belles coses de Catalunya, que tant estima, de les quals diu, melangiosament, que n'està privat.

Des d'Iloilo (Illes Filipines), Ignasi Planes, el novembre últim, expressa el seu goig per les nostres Emissions als Catalans absents, que capta d'una manera forta i clara.

Víctor H. Prats, el 18 de desembre darrer escriu des de l'Havana (Cuba): "El dia 27 de novembre vaig escoltar la magnífica retransmissió de "La Verge del Mar" i encara que no escric el català per haver sortit de la terra quan era molt petit, els meus pares m'ensenyaren a parlar-lo; per això vaig entendre l'obra, la qual va causar-me una de les impressions més fortes de la meua vida. Poden estar segurs de l'interès amb què espero els dilluns..."

De Guatànamo (Cuba) estant, Joan Mitjans Carbonell ens diu per lletra del gener d'enguany, que "seguint les audicions catalanes de cada dilluns, hom pot fruit de les riqueses de la nostra música..."

Fidel Martínez, en tarja datada a Guardo (Palència), l'agost darrer, manifestava atmbé el seu gran interès per les Emissions dedicades als catalans absents, entre els quals ell es compta.

Des de Coloso (Puerto Rico), Francesc Nin Devesa, el febrer d'enguany escrivia: "Us felicito... perquè feu perdurar en el nostre esperit la devoció a la llunyana Pàtria, bo i fent menys trista la nostra estada fora d'ella."

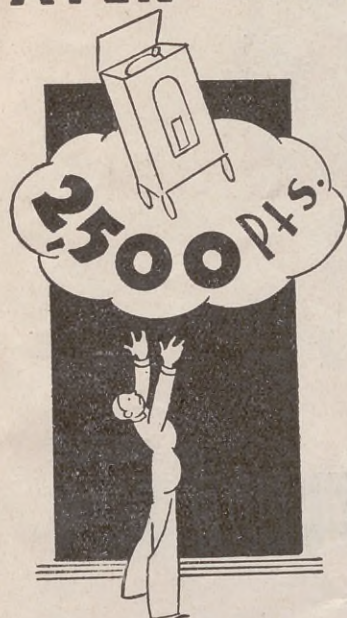
Joan Mateu, el febrer últim, pregava, des de Colon (Panamà) que fos interpretat de nou per al seu goig de patriota, la bella cançó de "L'Emigrant":

Eduard Olivella, manifestava des de Buenos Aires, el seu entusiasme per les nostres retransmissions, tot afegint que no veiéssim adulació en les seves lloances, puix que no eren sinó "el fidel sentir d'un fill de catalans nascut a la vora del gran Rio de la Plata".

D'Arcachon (França) Jaume Font, el març últim "expressa el seu profund afecte a les nostres retransmissions".

I seguiria encara aquest bell enfilall de paraules dictades per l'ardència de l'enyorament de la terra. Els elogis que hi ha per a Ràdio Associació, aquesta els ofrena—, igual que tota la resta de la seva obra—, com sempre, a Catalunya, dolcíssima Mare de tots els catalans que mai no l'obliden.

AYER COSTABA UNA FORTUNA **HOY**

PATENTE
N.º 131.873

250 Ptas.

AL ALCANCE DE TODOS
LOS BOLSILLOS POR EL
SENSACIONAL INVENTO
EL

RADIO-FONO MELODIAL COSMOPHON

(PATENTADO)

CONVIERTE EN RADIO-GRAMOLA
CUALQUIER RECEPTOR CON SOLO
COLOCARLO COMO PIE O SOPOR-
TE DEL MISMO, EQUIPADO CON
MOTOR ELECTRICO, SUPER PIC-UP,
INTERRUPTOR AUTOMATICO

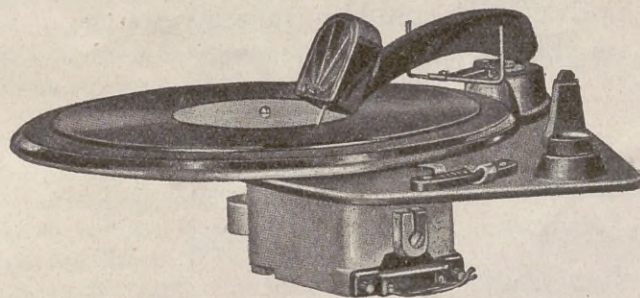
DE VENDA EN TOTS
ELS COMERÇOS DEL
RAM

Patent núm. 131.873

SENSACIONAL NOVELTAT

MELODIAL FONO-CHASSIS

Ptes. 250

Ptes. 250

El model ideal per a muntatge en radiogramoles, gramòfons.
Totes les peces muntades sobre una placa forta de baquelita;
motor elèctric garantit; «pich-up» Cosmophon amb cap re-
versible, recolzador per a «pic up», fre completament automà-
tic que fa innecessari qualsevol ajustament

DISTRIBUIDOR UNIC

Ràdio Hispano-Suiza: Avinguda 14 d'Abril, 420 - Telèfon 40.029 - BARCELONA

Sant Jordi, sou puresa i fortitud,
belles virtuts per una raça!
Qui us vegi alçant la creu del vostre escut,
no us sabrà veure enarborant l'espasa.

Amb magnífic ardor juvenil
caminàreu vers un obscur martiri;
oh, frescor d'aquella alba d'abril
que guanyàreu la palma i el lliri!

La pompa de la casa imperial
no us captivà com la purpúrea vesta,
cavaller llegendari, ideal
escampador de roses i ginesta.

Més que no el fàcil i florit camí
vàreu amar la lluita dura i noble,
oh, vencedor del Palatí,
celestial capdill del nostre poble!

MARIA PERPINYÀ

The illustration at the top left shows a stack of books, with one open book on top, surrounded by stylized leaves and branches. To the right of the books, the title 'Els Llibres i la Radio' is written in a large, bold, stylized font. Below the title, there is a small illustration of a vintage radio set with a speaker and a tuning dial, and a lightning bolt symbol to its right.

Els Llibres i la Radio

per Tomàs Roig i Llop

Arreu del món, les Emissores tenen muntat el servei de difusió del llibre d'una manera persistent i amb una intenció deliberadament pedagògica: volem dir, d'elevació civil de les multituds. En aquest caire d'activitats, és extraordinàriament remarcable, per exemple, la influència que exerceix damunt del poble anglès la formidable organització de la "British Broadcasting Corporation" (B. B. C.). Els fascicles que edita, amb metòdica regularitat, sobre les seves tasques culturals per antena, revelen la seriosa preparació que precedeix llur radiació. Homes i dones d'acusada personalitat intel·lectual—entre els primers, citarem Chesterton—passen pels seus estudis i fan arribar, amb la rapidesa de tres cents mil quilòmetres per segon, fins a les llars més disperses i allunyades dels nuclis de civilització, els fruits de les seves experiències científiques, de la literatura i de l'art. Tot, en un pla de sinceritat sentimental, de claredat d'idees i de fàcil expressió verbal, indefugibles per a un bon "speaker".

En l'aspecte exclusiu de la simple educació literària sense cap finalitat transcendental, la B. B. C. distribueix la seva tasca a base de lectures de capvespre, de literatura clàssica, d'audicions de música combinada amb poesia, de crítica de llibres nous (subministrats al dia per les Editorials), i, finalment, de sessions dedicades a l'hora interrogativa del que hom ha de llegir. Heus aquí, en aquesta actuació parcialment sintetitzada de la B. B. C., concretat tot un programa ideal d'encoratjadora propaganda del llibre. En aquest programa, sempre desplegat amb un dinamisme admirable, són ateses les apetències literàries del radioient d'una manera a l'ensems amena i lucrativament eficaç. Qualsevol que sigui el seu bagatge de cultura, la gradació dels matisos que permet la tria dels llibres, l'oportunitat de llur lectura fragmentària, la intelligent valoració de la sensibilitat, tendència artística i estil dels autors, fan que el radioescolta pugui seguir, vivament interessat, la vida literària del seu país, les quals coses el duen a col·laborar-hi amb una invisible, però efectiva adhesió personal. A remarcar, sobretot, el temps emprat en el què cal llegir, d'una responsabilitat tan evident que imposa una delicadíssima cura en la selecció dels dissertants.

Tot el que acabem de reportar, a més de fer-nos posar a primer terme la valor del llibre en general i la seva directa popularització—que la televisió vindrà a afavorir plàsticament—ens fa veure com pot ésser manejada aquesta insuperable eina de treball de la ment i del cor de l'home per mitjà del micròfon. Perquè la tria radica igualment en els llibres com en els "spea-

kers". Les condicions personals d'aquests pesen irremissiblement. En la manera de dir: discreció, elegància i claredat. En la materialitat de la veu: simpatia en el to, persuasió afortunada en les seves més diverses inflexions.

El llibre, així, a través del micròfon, no perd la seva gràcia espiritual. El radioient es pot dir que l'arriba a llegir amb els ulls de l'ànima, en l'amable recer de la seva llar.

El llibre i la ràdio, en aquest companyonatge, es complementen harmònicament. La ràdio guanya en densitat d'esperit i el llibre guanya en valoració i divulgació. Les llibreries són una mena d'aparadors de saboroses laminadures que tempten tots els sentits. El micròfon és ja l'emoció mateixa de la temptació que capta directament la voluntat i l'empeny a posseir el llibre comentat o fragmentàriament llegit.

Algú ha arribat a dir que l'esdevenidor del llibre és del tot ombrívol davant del fet que diverses causes d'ordre polític, moral i econòmic minen d'ençà de temps la seva existència com a producte primordial de mercat i de gaudi. Es cert que aquestes causes fan estralls arreu, per damunt de races i de fronteres. Però, com esdevé en tant i tants fenòmens de la vida col·lectiva, també és cert que un nou esperó, imprevist, de possibilitats sorprenents, capgira el curs anormal de les coses per endegar-lo, altre cop, sota un ritme de prosperitat molt més vigorós. El llibre sofreix la seva crisi. Un nou estímul, però, ha vingut en auxili seu: la ràdio.

La ràdio, a Catalunya, quan les circumstàncies d'ordre legal i econòmic li permetran de desplegar-se degudament, serà, sens dubte, una vitalíssima injecció per al llibre, en tots els seus aspectes.

Mentrestant, Ràdio Associació de Catalunya acompleix el seu deure per tal que el poble s'acostumi a sentir parlar de llibres i es capaci de llur valor literària i social.

En aquest punt ens és plaent de remarcar l'eficàcia, entre altres activitats afins, de les "Emissions pedagògiques", de "L'Hora literària de CATALUNYA RÀDIO", i de la recitació d'escollides poesies combinada amb l'audició de música, durant "L'Hora dels Catalans absents de la Pàtria".

Enguany, com en els anteriors, la nostra Emissora, d'acord amb la Direcció de CATALUNYA RÀDIO, participarà activament en la celebració de la Diada del Llibre. La sola lectura d'aquest número ja és una prova de l'esperit de cultura i de catalanitat que mai no han deixat de guiar—nobilíssim guiatge!—Ràdio Associació i la nostra Revista.

Els Centres Catalans d'Europa

per P. G.

Els catalans d'Europa s'han de considerar més provisionalment acampats fora de llur terra, en relació amb els seus compatriotes d'Amèrica. Aquesta ha d'ésser la causa d'una organització que té totes les característiques i apariències de la provisionalitat.

Tot i això, caldria que penséssim més pregonament en el futur d'aquests nuclis. Caldria que fos previst el cas d'una instal·lació gairebé definitiva fora de la pàtria. Les coses surten molt millor quan hom les pensa com si haguessin de durar sempre i com si sempre haguessin de produir els bons efectes d'una organització prèvia en la qual no s'ha descurat cap detall.

* * *

Bona part dels elements susceptibles de procurar-nos notes concretes, saben que existeixen, ací i allà, alguns centres de catalans. Generalment, però, només us poden citar uns noms, sense gaires coneixements objectius pel que fa a historial, vida social, estat de l'entitat, etc.

Donem a continuació alguns noms de centres que porten una vida normal i que tenen totes les possibilitats de subsistir i d'ampliar el radi d'expansió:

Casal Català. Brussel·les. 143, Boulevard Aupach.

Centre Català-Suís. Lausanne. Metropole, 13.—Senyor Claudi Agell.

Centre Català. Marsella. Place de Nôtre Dame du Mont, 34.

Centre Català. París, Rue d'Hauteville, 87.

Casal Català. Perpinyà.

Casals Català-Suís. Associació de Suïssos Amics de Catalunya. Berna. Kirchgasse, 12.

Existeixen centres a Alemanya, i a Madrid, Saragosa i Bilbao, a Espanya.

A Itàlia, que nosaltres sapiguem, no n'existeix cap. I això que de catalans que es relacionin amb llurs compatriotes, no deuen faltar-ne. De segur que no durarà sempre aquest estat de coses i que el millor dia tindrem coneixement d'alguna organització que mereixi tota mena d'elogis.

* * *

Podem donar algunes notícies referents al Centre Català de París. Innegablement que aquesta entitat té una vida molt animada. Ha d'influir-hi força, el cas que París sigui una de les ciutats on major número de catalans afluïxen, i, sobretot, el fet d'ésser durant la Dictadura allà on anaven a parar gairebé totes aquelles persones que havien tingut una topada una mica seriosa amb el règim.

El primer Centre Català va néixer l'any 1904 fun-

dat per Josep i Pere Balmanya. L'actual Casal Català, successor del primer centre, va conèixer uns temps de vida activíssima coincidint amb l'estada a París de Francesc Macià, primer President de Catalunya. Entre les seves parets va planejar-se la revolta de Prats de Molló. Després, exiliats a Bèlgica, molts patriotes, el Centre va haver de mantenir-se en una situació més aviat ensopida. La policia de Chiappe se les havia, sempre que es presentava l'oportunitat, amb el patriotes catalans i aquests es veien forçats, moralment, a no comparèixer gaire sovint per llur centre. Vingueren altres exiliats entusiastes i varen aconseguir animar una mica l'entitat, per bé que sempre topaven amb dificultats d'ordre econòmic i d'organització. Les mateixes dificultats amb les quals toparan tots els centres catalans mentre no s'estructuri oficialment les tendències generals d'aquestes entitats.

* * *

Hem rebut, també, una nota de l'Associació de Suïssos Amics de Catalunya, una mica pessimista pel que es refereix a la convivència amb altres nuclis similars de Suïssa. El grup fou fundat sota la iniciativa del malaguanyat William Martín, periodista i crític polític d'anomenada mundial. Segons manifestacions dels representants d'aquesta entitat, poden passar a formar-ne part els suïssos que gaudeixin dels drets civils i els catalans que hagin fet declaració prèvia i solemne de patriotisme i d'actuar a favor de la independència de Catalunya.

Sembla, doncs, que la discrepància ve d'una apreciació d'ordre polític. No cal dir com celebrariem una entesa definitiva entre els catalans residents a Suïssa i els bons amics suïssos íntimament compenetrats amb els sentiments catalans.

* * *

Anem veient, doncs, com l'actual organització i estructuració dels Centres Catalans d'Europa, no és pas, el que tots desitjaríem, ni està molt d'acord amb l'esforç que va fent Catalunya per a consolidar la seva personalitat política i nacional. Cal pensar en el futur d'aquests Centres. I cal, sobretot, pensar-hi aviat.

Indubtablement, existeixen persones interessades vivament en la qüestió, que senten el problema i que estudien solucions intel·ligents, sospesades, estudiades damunt del terreny amb sentiment i ponderació. Una de les més representatives d'aquestes persones que es dolen d'aquesta falta d'organització, i de la modestíssima vida

collectiva i social que caracteritza les institucions de les quals ens ocupem ara, és Josep Carbonell i Gener, Director de l'Oficina de Relacions Meridionals de la Generalitat de Catalunya.

Hem considerat imprescindible demanar-li la seva opinió sobre la forma com hauria de planejar-se el futur dels Centres Catalans. Tot seguit de presentar-nos davant d'ell amb la nostra proposició d'interviu, hem trobat una acollida entusiasta. Ha calgut només que extractéssim en poques paraules, l'escassa informació que hem pogut obtenir sobre el particular, per a què Josep Carbonell desenrotllés el seu parer en una forma clara i precisa que transcrivim gairebé literalment.

"El que m'heu dit sobre els Centres Catalans, comença Josep Carbonell, fa molts anys que em preocupa. Les informacions que heu pogut obtenir per part de "Palestra", i per part de persones assabentades, us haurà donat una idea ben clara de la trista i deplorable situació dels Centres i de llur importància missèrrima que contrasta ostensiblement amb l'aspecte viu dels Centres d'Amèrica que han desenrotllat en molts anys una tasca magnífica. No els ha faltat en cap moment ni patriotisme, ni homes d'iniciativa i modernitat, ni tampoc mitjans econòmics suficients per a poder-se organitzar.

Tot això, no concorre de la manera esplèndida i total que desitgem en els nuclis catalans d'Europa, on, n'obstant caldria que Catalunya comptés amb una organització sòlida i ben orientada, damunt de la qual es podés fonamentar tota una política d'expansió cultural i econòmica.

No és aquesta la primera vegada que parlo del problema—, continua ja plenament endinsat en la qüestió, Josep Carbonell—, i espero vivament que així que la Autonomia sigui un fet establert, veurem néixer aquesta organització oficial de les colònies catalanes, que tan es fa desitjar.

Ara bé; Europa és molt gran i no tots els territoris ens interessin d'una manera igual, o des d'un mateix punt de vista. Hi ha zones d'interès divers. Per a mi, la més interessant és la de les terres meridionals franceses més pròximes a Catalunya on són a milers els nostres compatriotes de la Catalunya estricta i també nombrosíssims els catalans de València i de Mallorca, completament desarticulats i desentesos per manca d'organització, del nostre clos nacional. I no us penseu, com algú suposa, que es tracti de masses de ciutadans formades primordialment per gent improductiva, o poc menys que això. No; ens trobem davant de comerciants i d'agricultors que, amb l'esforç de llur treball han anat creant família i riquesa. Això és, ens trobem davant de tota una altra Catalunya, de la qual crec que és un delictes imperdonable el desentendre's. En aquest medi que us dic, hi ha hagut sempre bons patriotes que han fet tota mena de sacrificis per a organitzar la colònia. Parlant de Tolosa del Llenguadoc us hauran ja citat, segurament, l'exemple d'Emili Domènec, fundador i mantenedor contra tota mena d'obstacles del Centre Català d'aquella ciutat. I a Marsella, és Josep Oms qui mereix els elogis.

El cas és, però, continua Josep Carbonell, que ha de venir un dia que aquests senyors no podran continuar la seva tasca, per falta d'energies o per escassetat de recursos. Les obligacions més peremptòries de la vida se'ls imposaran, a desgrat de la millor voluntat, i aquest o aquell Centre es trobaran en una situació angoixosa.

Altra cosa fóra si partíssim d'una organització oficial de colònies catalanes. Jo tinc embastat el projecte d'una "colònia tipus" que desitjaria veure establerta aviat en una de les ciutats de la França meridional on són més nombrosos i entusiastes els catalans que hi resideixen. Es un projecte que parteix de la base de la centralització en un edifici propi, construït sota els principis de l'arquitectura moderna, funcional, de tots els serveis que Catalunya pot aportar als catalans que són fora de la Pàtria.

Hi haurà en aquest edifici que us dic, l'Oficina de Turisme de la Generalitat, els serveis de Mutualitat, de Caixa d'Estalvis, de Pensió per a la Vellesa, àdhuc de Crèdit Agrícola, etc., tot en combinació amb l'entitat mare, de Catalunya, i perfectament articulat amb les lleis del país on la colònia és establerta. Hi haurà, també, l'Escola en idèntiques condicions de convivència, un Dispensari per casos d'urgència, un petit Pavelló, amb quatre o cinc llits, per casos d'una certa durada, maternitat, intervencions urgents. Afegiu encara una sala de conferències, exposicions i concerts per a l'expansió cultural i artística de Catalunya.

Els Presidents d'aquestes "Colònies tipus" haurien d'ésser com una mena de Delegats Comercials de Catalunya, nomenats per la Generalitat.

Si afegiu, opina finalment Josep Carbonell, que totes aquestes colònies haurien d'ésser relligades a Catalunya per mitjà d'un organisme central, com per exemple l'Oficina, l'organització de la qual m'ha estat confiada, tindreu complet el meu concepte del que hauria d'ésser, d'una manera immediata, la nova organització dels catalans escampats pel món."

Una pàgina de "Sol Ixent", publicació catalana de París, sota la direcció d'Albert Junyent

El Noticiari dels Amics

CENTRE CATALÀ DE PARÍS
87, rue d'Hauteville
Paris, 10^e

En assemblea aquest Centre de la dolorosa pèrdua del primer President de la Generalitat de Catalunya, En Francesc Macià, envia tot seguit un telegrama a la Generalitat assabentant el dol de totes les terres catalanes. Aplicant l'avenç de notari a Barcelona per uns dies el Vice-president de l'Entitat, Sr. Santiago Codina, delega en ell i en l'ex-tresorer Sr. Verdagué la representació del Centre Català de París per assistir en nom d'ell a l'acte gran, que fou l'enterrament del gran patriota.

Després, per cada aol del G. C. de P. tébrà una catàstrofe: continen els extrems acordats en la Junta General extraordinària de què es parla en la nostra secció del número anterior de Sol Ixent.

CURSETS DE CATALÀ GRATUÏTS

La Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català a París, organitza uns cursos gratuïts de llengua catalana que duran lloc cada dimarts, de 8 a 9 del vespre, a "The Select School", 18, rue Vignon, París 9e. Aquests cursos seran profitables pel director de l'esmentada Escola Sr. Navarro-Mon. Per més detalls, dirigiu-se a l'adreça de "The Select School" o a la de la seua Comissió Delegada (8, rue Théodora, París).

UNA CONFERÈNCIA SOBRE ESPANYA

El nostre amic i col·laborador Adolphe de Valenciennes, de ciutat de Barcelona, en ha organitzat una dies en companyia de la seva distingida muller, dona una conferència sobre Espanya a la Secció la nit del dia 14 del mes actual. Per conèixer just amb aquesta data el títol del nostre original a l'impremta no ens és possible, ben a desgrat nostre, donar detalls d'aquesta conferència fins al número vinent.

NOVA REVISTA CATALANA A L'ESTRANGER

Ha aparegut recentment a Ginebra una nova publicació catalana que amb el nom de "L'Appel Catalan" a representar un eco més de l'esperit de Catalunya a l'estranger. Destinada a la llista revista l'ha mena d'entendre i de propagar.

HOMENATGE DE MONTPELLIER A RAMON LLULL

La bella ciutat del Llenguadoc ha celebrat el passat mes de desembre un acte de commemoració del VII centenari de la mort de Ramon Llull, el gran cultiu medieval i modern del qual ha estat homenatjada per les terres de llengua catalana. Els únics ciutadans de Montpeller havien gaudit dels estudiants de Mallorca, de Catalunya i de

València a assistir a la cerimònia. Congregats a Barcelona els grups representatius de catalans valencians, mallorquins i catalans es trobaven a Montpeller abans d'entrar a les festes estivals. L'acte, que es va fer a la sala dels col·legis catalans fou vivament entusiasta, i en un moment va durar durant els dos dies que durà la visita, l'entusiasme i l'esperit solidari de la gent que tingué l'honor de rebre el monument dedicat a Ramon Llull al qual una bolla romana la bascula del rei En Jaume.

LES ARCHIVES DE TRANS

(15, avenue de la Gare, Trans-en-Provence)

Es veritablement remarcable, i tractat que s'ha de fer la revista provençal, que fins al moment és "Les Archives de Trans", i el subtitulat de "Revue de Documentation et de Recherche" publicada sota l'alt patronatge de "Travail Historique de Provence" i dirigida per M. J. Barles, cada dos mesos recull un subítol que d'ara en endavant, sempre, i a l'ora catalana i erudita, referents no sols a la regió de Trans sinó també a les altres comarques provençals. Amb tot, els seus treballs més meritoris són segurament els que s'ocupen del problema lingüístic català, occità, provençal i francès, en col·laboració amb el Centre d'Estudis Lligero-Provençals. M. Jean Barles s'entrevistà recentment des de les nostres columnes a tots els estudiosos de llengua catalana als quals pugui ésser útil la seva sorprenent erudició lingüística.

CATALANS D'ALEMANYA

Els catalans d'Alemanya no es troben només en molts d'una relativa importància numèrica com s'ha dit per exemple a França. Es troben repartits en petits grups per tot el país, però, a després de llur exiliació per un dret de ciutadania que els ha donat el país d'adopció. A la vila industrial de Himmelfar, en els països de Ginebra, hi ha un dels grups més importants, el qual està compost de catalans dedicats al comerç, excepte un d'ells que és escriptor i periodista i s'ocupa dels llibres que li dóna la seva professió. Es manté sempre al corrent del moviment literari i cultural de Catalunya. Tots els catalans d'Alemanya són una força unificada i treballa gairebé cada vespre per l'associació i els notables de la terra d'adopció. De moments, alguns d'acompanyar-se un d'ells a casa, el qual pot fer sentir als seus companys alguns fragments de música. A més, alguns, els que són, per la seva llista de llengua catalana, s'ocupen de la llengua catalana, i alguns, amb un sopar d'honor la seva hora, pensada, catalana per l'alt organització recentment una conferència sobre l'alta cultura a càrrec de l'entendre de més ben parlat i el qual, amb un excés de modestia, no els veia de cap dir el seu nom. La conferència deia que l'entendre de Nòrd, però, ben abans de la seva llista de llengua catalana, s'ocupa de la llengua catalana. S'ha realitzat, però, un acte d'entendre i s'ha estat per nosaltres donar compte del seu resultat.

Rimsky-Korsakoff

RIMSKY-KORSAKOFF (1844-1908). — *Scherezade*

Forma amb Balakirew, Cui, Borodine, Mussorgski, l'anomenat grup (ja ahludit en aquestes pàgines), dels cinc que tant feren a Rússia per a la creació d'una escola musical pròpia, davant d'altres autors del país que servaren fidels a les regles de l'escolasticisme clàssic, bo i tenint, a més, els dos darrers, una influència decisiva en el desenvolupament posterior de la música moderna. Tots aquests autors tenen característiques generals i les seves obres pregonen un viu sentiment eslaú que es manifesta sempre. Els més coneguts, però, han estat els dos darrers, sense que se'ls pugui posar a ambdós en el mateix pla d'importància. D'inspiració més profunda, l'obra de Mussorgski és definitiva per a la creació i consolidació, gairebé en ell mateix, del drama musical rus. A les obres de Rimsky, però, sorprèn tot seguit el colorit orquestral que les adorna, el qual segueix les incidències més insignificants de l'acció en el teatre, tot emprant en la seva música simfònica els efectes més llampants assolits a estones amb mitjans d'un gust dubtós.

Les mateixes notes biogràfiques ens el presenten amb una vida desigual. Ja sabem que, de molt jove, entrà a formar part de la marina imperial i dintre de la seva professió anà pujant de grau al mateix temps que la seva intuïció musical el feia anar cultivant el que al principi només fou una inclinació vers la música que volgué compaginar amb la seva vida militar i d'això li va venir la direcció de diverses bandes de música de la marina, per esdevenir més tard el director general de totes. Més endavant, però, va poder endegar la seva vida pel camí de la seva inclinació i va anar a exercir l'ensenyament en diversos conservatoris del seu país. Fruit d'aquesta època pedagògica són diversos tractats d'harmonia i instrumentació que han estat fins fa poc de text a molts centres d'ensenyament d'arreu del món.

Cultivà tots els gèneres musicals, des de la gran òpera a la música de cambra. El seu estil, però, decantat a l'efectisme, fàcilment s'avé més amb els grans conjunts i d'aquesta facilitat meravellosa per a em-

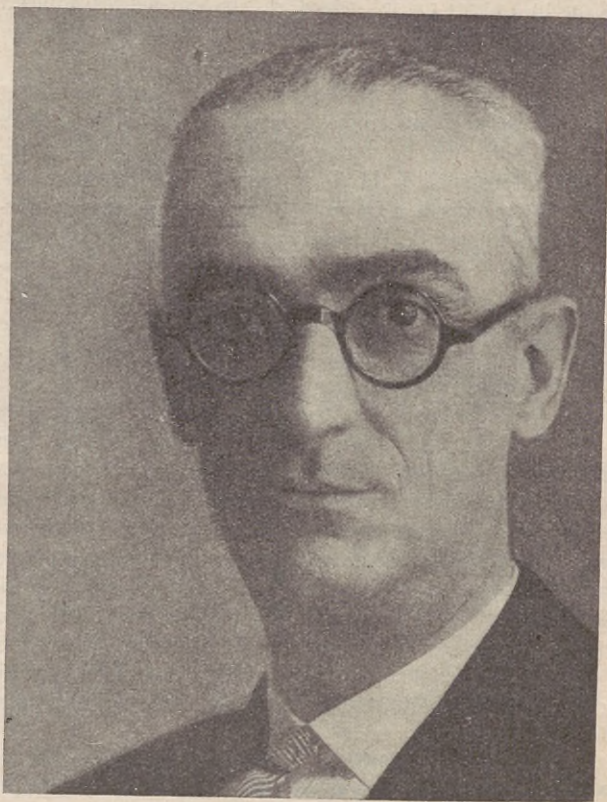
MUSICA

per J. G.

prar tots els mitjans que té al seu abast, varen sortir veritables creacions en el gènere, i si en l'òpera popular es pot presentar com a model el *Tsar Saltan*, en la música simfònica *Scherezade* ha esdevingut la millor de les seves obres. Aquesta suit simfònica representa un dels exemples del conreu de l'orientalisme que aquest autor, com els seus companys, varen prodigar. Rimsky ens mostra ací la seva facilitat per adaptar-se a tots els ambients. El seu *Caprici espanyol* n'és una altra prova no tan reeixida.

De la primitiva *Suit simfònica*, Dagileff, el creador dels balls russos, en va fer el cèlebre ballet que s'ha passejat triomfalment per tots els escenaris fins a esdevenir una obra clàssica del gènere, de la qual no pot prescindir cap conjunt que el conreï. Això ha contribuït, indubtablement a una major difusió.

D'altra part, és una obra ben coneguda dels radioients. La superba edició en discos enregistrada per l'Orquestra Simfònica de Filadèlfia l'acostumen a prodigar les emissores. El seu caràcter especial de música amable desprovista dels contrastos violents d'altres del mateix autor i les seves melodies sempre agradables amb les quals l'autor va descriure aquest episodi dels contes de *Les mil i una nit*, fan que esdevingui una música apta per a la radiació i per això és de creure que ha de tenir interès per als radioients una audició directa com la que interpretarà l'Orquestra de Ràdio Associació, aquesta setmana.

Baltasar Samper, il·lustre compositor, que tan belles mostres del seu talent donà als radioients durant el seu començament de Director artístic de Ràdio Associació de Catalunya

Monestir de Ripoll. – Sepulcre
del Comte Guifré, el Pilòs,
fundador de la nació catalana

sant jordi i la música catalana

per Albert d'Aireflor

Si bé la figura de Sant Jordi, en el seu aspecte cavallaresc, ha estat bellament plasmada pels millors escriptors de Catalunya, en canvi la música ha restat gairebé muda per a cantar la gloriosa gesta del nostre sant Patró. De tal manera, que del temps més a prop nostre recordem, només, el poemet per a cor mixte i cobla, *Sant Jordi triomfant*, que compongué el mestre Francesc Pujol sobre una poesia rublerta d'amor patri del llorejat escriptor Josep M.ª Folch i Torres. Aquesta producció, enclosa dintre un marc massa modest, ha assolit, això no obstant, un èxit creixent i ben popular que farà llarga la vida seva. Però el músic pot tenir aspiracions més enlairades. L'orquestra amb els seus variats i múltiples recursos obriria un camp més ample a la imaginació del compositor, i si s'hi ajuntessin les veus no cal dir la magnificència que prendria l'obra. És de desitjar, doncs, que en algun dels propers concursos musicals sigui inclòs un tema allusiu a la llegenda de Sant Jordi que estimuli els nostres músics i, així mateix, els esperoni la fantasia que desperta un tema tan suggestiu i, tan adient, també, per a renovar la nostra exaltació patriòtica i excitar, de nou el revifament espiritual de Catalunya.

Tornant a la joliva i flairosa producció del mestre Pujol, recordarem que la seva estrena data de l'any 1923, al Palau de la Música Catalana, en un Festival dels Pomells de Joventut, que no tardà a dissoldre la Dictadura. *Sant Jordi triomfant* fou respectat, malgrat tot, i es repetí sovint (amb alguna esmena en la lletra, creiem); de manera que ha estat comprès en el repertori de gairebé tots els orfeons de Catalunya. Un breu anàlisi de l'obra aquesta tan ben reixida farà més plaent i comprensiva, a ben segur, la seva audició.

Ja hem dit que el poemet esmentat que es desplega en forma de sardana, ha estat creat per a veus mixtes i cobla. El mestre Pujol, que coneix perfectament el reduït instrumental de la cobla, ha tret sempre un gran partit d'aquest conjunt típic de la nostra terra. Les seves troballes, en la fusió de timbres i en fer valer el caràcter particular de cada instrument, li han donat una fama ben justificada que l'assenyala entre els millors conreadors de la sardana. Els episodis orquestrals, doncs, que acompanyen l'acció en el punt de més exaltació, subratllen, admirablement, el drama descrit en el poema de *Sant Jordi* i li presten la més brillant expressió. Una entrada joiosa i plena de valentia predisposa agradablement l'auditori. La bonica frase que entonen les veus blanques és represa pels homes i amb molta ardidesa s'ajunta tot el cor en un ple brillantíssim que clou la primera part. Repeteix la frase inicial del poema i, en descriure la lluita del Sant amb el dragó esclata en la cobla un motiu heroic que deixa sentir les primeres notes del nostre himne nacional, *Els segadors*. Les veus responen plenes d'entusiasme, festejant

l'acte heroic del noble cavaller. Un altre tema molt expressiu, que es gronxa amorosament, és cantat pel conjunt vocal, i resolent-se en una ampla cadència, aquesta s'enllaça amb un nou record de l'himne català que deixa sentir majestuosament la cobla. Tal és la bella composició del mestre Francesc Pujol, inspirada en la poesia no menys feliç de Josep M.ª Folch i Torres.

Si ens remuntem ara a primeries del segle XVII trobarem un músic que fruï de gran prestigi, precisament d'igual cognom que l'autor de què parlàvem. És el mestre Joan Pujol qui, per al culte religiós de la Capella de la Generalitat, havia compost vàries Misses, Magnificats, himnes i motets a honor de Sant Jordi, màrtir. Aquestes produccions musicals escrites a vuit veus i dos cors duen la data del 1614, i altres peces destinades a la mateixa Festa, a sis i a quatre veus, corresponen als anys 1623-1626.

La producció de Joan Pujol és molt rica. I malgrat no haver-se imprès cap de les seves obres fins ara de poc, que ha començat a publicar-les la Biblioteca de Catalunya, sota la cura de Mn. Higiní Anglès, la música aquesta ha vençut els temps i s'ha salvat en gran part, per les nombroses còpies escampades no solament a Catalunya sinó també en terres d'Aragó, ja que el celebrat mestre visqué a Saragossa disset anys. Una prova clara de la valor positiva de la seva obra és l'haver-se executat bona part fins al present com a deure de tradició.

Sant Jordi,
d'Albert Dürer.

Comentaris a l'actuació musical de "Ràdio-Associació de Catalunya"

per Joan Salvat

Programa ben variat fou el de la setmana que va cloure la Festa commemorativa del tercer aniversari de la República. Amb aquest motiu, la visita a Barcelona de l'Orfeo Eusko-Abesbaltzar, de Donostia, que dirigeix el mestre Gabriel Olaizola, donà ocasió, ja des del dijous, d'escoltar per mitjà de l'emissora Ràdio-Associació les serenades i salutacions que els simpàtics cantaires del Cantàbric prodigaren aquells dies en diversos llocs de la ciutat, ultra la cooperació prestada al Liceu en les representacions de l'òpera *Amaia*, de la qual tindrem ocasió de parlar amb més detalls en els nostres comentaris del número vinent. El repertori de l'Orfeo basc, integrat tot ell de cançons ben característiques d'aquella terra, algunes d'elles acompanyades pel típic "txistu" i el tamborí, assolí una interpretació magnífica on resplandien, ultra les veus de la més bella qualitat, un sentiment arborat i una vida exhuberant que feien esclatar amb gran frenesí els aplaudiments del nombrosíssim auditori que escoltava ple de goig. Els cantaires bascs s'hauran dut, segurament, una impressió forta de l'acolliment entusiasta que han rebut del poble barceloní i aquest no ha d'oblidar pas tampoc el record de les belles cantúries que han fet més fort el llaç d'unió entre aquestes dues terres que senten amb igual intensitat l'ideal d'una autonomia la més íntegra i franca que pugui desitjar-se.

També la Banda Municipal, sota la direcció del mestre Lamote, ha escoltat llargues ovacions en els seus concerts vesprals a la Plaça de la República, motivats per les Festes de Primavera que oportunament foren organitzades dintre la mateixa setmana, concerts que no hauran deixat pas d'interessar els nostres radiooients.

En qualitat de retransmissió extraordinària podem esmentar encara l'audició de la famosa *Missa de Requiem*, de Verdi, que es donà el dijous a la nit des de Bilbao, pel celebrat Orfeo Bilbaí i l'Orquestra Simfònica de la mateixa ciutat, un conjunt verament impressionant. No era pas aquesta la primera vegada que fruíen els barcelonins de les bel·leses incloses en el *Requiem* verdia, encara que l'audició pública d'aquest en el nostre Gran Teatre del Liceu, al Palau de Belles Arts, i, per disposició testamentària en una Església barcelonina, es remunta a bastants anys enrera i així podia oferir-se ara, ben cert, com una novetat. L'efecte d'aquesta important retransmissió, afegirem, assolí la major esplendor.

Si passem ara al programa particular de Ràdio Associació haurem de fer especial recordança del recital de cant de diumenge, dia 8, a càrrec de la senyora Andreu Fornells de Sayós, acompanyada perfectament

pel pianista Joan Gibert-Camins. Hom escoltà pàgines mestrívoles de Haydn (*La Creació*) i Mozart (*Les noces de Figaro*) i també una ben corprenedora de Schumann (*El noguer*), les quals precediren les no menys estimables produccions *Cançó trista*, de Duparc; *Cançó de Maria*, bellíssima i tendra tonada, de Lamote de Grignon, cantada de manera excel·lent per la soprano expressada, que digué també amb força intenció l'aireosa cançó de F. Pujol *La ginesta*, inspirada en la formosa poesia de Joan Maragall.

Hem sentit novament el "Quartet vocal Victòria" (veus mixtes) que formen Georgette Castagnier de Menéndez, Anna Reull, Arcadi de Larrea i Domènec Sánchez, sota l'hàbil direcció de J. M.ª Roma. El programa era integrat per valuoses composicions de Vicenç Bell' Haver (autor italià del segle XVI), Bach, Mozart, Brahms i Schumann. Molt eixerit i d'elegant polifonia el madrigal *La bella pargoletta* de Bell' Haver, el choral també a veus soles, de Bach, causà forta impressió. Seguiren tres cançons de Mozart, de divers caràcter però molt belles les tres. I, d'un esperit més modern, les composicions de Brahms (*A una nit bella*, d'intensa emoció) i Schumann (*Cançó de gitano*, amb ple caràcter alemany) varen cloure l'audició aquesta on el Quartet Victòria palesà una millora notable en la seva difícil i molt delicada tasca.

L'Orquestra de Ràdio Associació de Catalunya ha combinat programes ben escollits com té per costum. Volem retenir, per la seva novetat, la "suite" *Cuentos y fantasias* del conegut compositor valencià Eduard L. Chavarri, executada dilluns a la nit. Són unes boniques miniatures que responen perfectament al títol que les encapçala. El primer número, *Marcha de los soldados de plomo*, és de caràcter joios i està instrumentat amb finesa i escaient colorit. Segueix *Menuettino*, de forma clàssica, delicat i de bon gust. Contrasta fortament amb aquest l'immediat, *Toreros de cartón*, airós pas-doble. El número quatre, *La muñeca baila* és d'una coqueteria molt fina i elegant. I la "suite" acaba amb *El viejo castillo moro*, una mena de dansa àrabe de ferm caràcter. Vet ací una obra, doncs, que per la seva claredat, la seva tècnica perfecta i el seu exquisit sentiment és assequible a tots els gustos i mereixedora del bon acolliment que l'orquestra esmentada li ha atorgat en incloure-la en els seus programes.

Caldria dedicar encara un comentari a l'audició d'obres catalanes, dirigides per llurs autors, que venia anunciada en el programa del dissabte. El bon renom de què frueixen els autors de les obres executades, mestres Català, Fornells, Serra i Lambert, era el millor esmer per a despestar l'interès de l'audició referida.

SERGÍ
CORTES

L'HORA DE CATALUNYA RADIO

per Pere Guardiola

Per a Ràdio Associació de Catalunya, ha representat sempre un aspecte digne d'ésser tractat amb un interès especialíssim, amb una predilecció acurada, tot el que es refereixi a la vida cultural del nostre país. A través del seu micròfon i per mitjà de les pàgines de la seva revista CATALUNYA RÀDIO, s'ha vingut efectuant, des dels inicis de l'actuació de l'entitat, una labor de divulgació i d'orientació del fet cultural, que no deixa cap lloc a dubtes sobre l'esperit netament, positivament, propagador dels valors espirituals nostres. "L'hora literària de CATALUNYA RÀDIO", que iniciem avui, estructura i modifica la sessió dedicada a notes sobre llibres i sobre aspectes de la nostra vida literària, en una forma més àmplia i complexa de com veníem realitzant-la fins ara.

Voldríem que, efectivament, en aquesta conversa setmanal sobre llibres i sobre literatura, no deixéssim en l'oblid cap manifestació espiritual prou important per a ésser comentada amb els nostres amics radiooients interessats en la qüestió. Naturalment, que per part nostra no haurà de faltar la millor voluntat per a vigilar de prop totes les novetats literàries. Ara que la nostra labor fóra molt més exacta i d'una molt millor qualitat informativa, si totes aquelles persones, autors, editors, llibreters, etc., volguéssin col·laborar al perfeccionament d'aquestes sessions setmanals, facilitant-nos tots els detalls i elements d'informació que puguin contribuir a l'èxit i a l'eficàcia de "L'hora literària de CATALUNYA RÀDIO". Per tant, serà agraït que hom tingui cura de trametre per duplicat, llibres nous, publicacions de tota mena, notes informatives, etc., a la direcció de CATALUNYA RÀDIO.

NOTES SOBRE LLIBRES

Una vida, per Manuel Valldeperes.

Amb aquest breu volum, d'una vuitantena de pàgines, Manuel Valldeperes, periodista, reprèn el camí de cultivador de la novel·la que va iniciar l'any 1927.

Després d'aquests anys que l'autor ha deixat transcórrer sense oferir cap novel·la al públic, hom hauria pogut creure en una superació ben acusada en relació amb el que havia produït darrerament. Ens temem, però, que Manuel Valldeperes no hagi assolit encara aquell grau de ponderació i de maduresa que és indispensable en l'actuació productora de qualsevol novel·lista. "Una vida", és una història curta explicada amb un cert sentit del ritme literari. L'estil és agil i eviden-

cia el conreu actiu del periodisme: aquesta gimnàstica de l'estil d'una tan manifesta utilitat.

La sala és plena! caricatura teatral en un acte, per J. Roig i Raventós.

El Doctor Roig i Raventós, autor d'un lot de novel·les estimables d'entre les quals, i per a situar-lo, no podem deixar d'esmentar "Flama vivent", ha escrit ara, amb urgència, segons fa constar en l'obreta, i a benefici del *Casal del Metge*, una caricatura teatral dels neguits i trifulgues d'un metge jove que debuta en la seva professió.

Tractant-se d'un cas particular com és el de l'autor de l'obra, la doble personalitat científica i literària del qual li proporciona una quantitat considerable de material d'observació i anecdòtic, no té res d'estrany que, malgrat els inconvenients de la urgència amb què ha estat escrita l'obra i la consegüent precipitació de solucions, els tipus i les situacions tinguin unes característiques innegables de realitat. La comèdia, doncs, és divertida i ben vista.

Ruben. Novel·la, per Jeroni Moragues.

És, aquesta, una de les millors novel·les que s'han publicat aquests darrers mesos. I és, sobretot, en una època que sota la denominació de novel·la s'editen grans quantitats de premsa que no tenen res a veure amb aquest gènere, una novel·la autèntica. Des de les primeres ratlles de *Ruben*, la imaginació es dilueix entre les pàgines del llibre i us situeu de seguida en aquell punt ideal d'ensomni i d'evasió en què ha de situar-se tot lector de novel·les que s'estimi.

Aquesta història que l'autor resumeix dient que és la història d'una noia d'avui dia, que pren el te i que va en taxis, i que s'adona de la vida l'endemà de casada, està explicada per Jeroni Moragues en un estil tan elegant, tan imatjat i fluid que hom resta convençut des del primer instant que tenim al davant una narració que ens ha d'interessar i que ens ha de mostrar una sèrie d'aspectes de la bellesa, de l'estètica literària.

En *Ruben*, els personatges són d'una gran delicadesa. La protagonista, sobretot, és una figura que, malgrat la intranscendència que l'autor vol donar al conjunt, pren, de seguida, categoria d'heroïna.

No dubtem, doncs, ni un instant, a recomenar *Ruben*, com a una novel·la catalana excel·lent.

LA POESIA CATALANA I SANT JORDI

per Lluís Bertran i Pijoan

Una antologia lírica catalana a través de Sant Jordi, tenint per fons la imatgeria i el simbolisme d'aquesta diada, podria ésser una cosa ben suggestiva i eloqüent. Nosaltres, avui, amb aquest treball, provem de donar-ne una mostra. Només "una mostra", una visió fragmentària per mor del poc espai de què podem disposar.

Sant Jordi, Patró de Catalunya, no és fill de Catalunya. És un nom i un culte provinent d'altres terres, dels països d'Orient; amb tot, Sant Jordi, alhora que és un sant ben català, és un sant universal, honorat arreu.

Artur Masriera, en els seus "Goigs de Sant Jordi, Patró de Catalunya", ja ho diu:

L'Art, la Història i la Llegenda
han brodat vostre mantell.
us han dat la millor prenda
amb la ploma i el cisell.
Des del Nord fins a Migdia,
de Llevant fins a Ponent...

Les característiques principals de Sant Jordi i de la seva diada són les de l'esperit gentil, del cavaller, de la juvenesa, de les flors, de l'esclat de la Primavera. A Catalunya, prengué, de més, el simbolisme de les reivindicacions catalanesques. Aquest és el "motiu" principal "explotat" pels nostres poetes. Però no és l'únic. La fúria bel·licosa duu una cuirassa de roses.

Jacint Verdaguer té aquella poesia que comença:

A la fira de les roses
a firar-me antany aní...

que diu ben clar com és de tradicional la bella festa que obre i embauma tota la diada de Sant Jordi.

Josep M. de Sagarra també té una poesia "A la fira de les roses" (musicada pel nostre estimadíssim Joan Balcells, director del tan benemèrit Orfeó Gracienc), que comença així:

Anem al carrer del Bisbe,
que és el dia assenyalat;
trobarem un pom de roses
a la porta del Palau

És conegudíssima la fira de les roses que omple el carrer del Bisbe i s'enfila pel Palau de la Generalitat.

Antoni Navarro, en "Sonata d'Abril", canta l'altra dignificació del Cavaller; com es pot veure per aquests versos inicials:

Sant Jordi, Sant Jordi, Sant Jordi!
Ja apunta l'espiga de l'ordi
enmig de roselles de sang...

Predominantment, com ja hem dit, a casa nostra, la diada de Sant Jordi pren un simbolisme patriòtic. Així, per exemple:

J. M. López-Picó, en la seva poesia "Lemes" acaba dient:

El caliu de tots els dies,
foc igual a cada casa!
Nostres cors com cendra viva
cal que servem per la Pàtria.

J. M. Folch i Torres, en "Sant Jordi triomfant", llegenda popular, comença així:

Bella princesa empresonada,
quin dol hi ha en el teu mirar!
De nostra mare benamada
tens el posat i el bell parlar...

Ventura Gassol, en "La cançó de Sant Jordi" (musicada per J. Pérez-Moya) comença, vehement i com increpador:

Què en treureu de passar com el vent,
capità del cavall sense brida,
si deixeu, endarrera el jovent
amb l'espallla corbada i junyida...

Sebastià Sánchez-Juan, en el seu "Sant Jordi", s'introdueix així:

Descavalcat i desarmat de llança,
mentre el cavall somia olor de flor,
veniu amb gest de pau i d'esperança
a dar-nos roses per als nostres plors...

No sabríem cloure aquesta petita, rapidíssima mostra d'antologia, sense assenyalar algunes aportacions de les poetesses.

Remei Molins, en "El cavaller de les roses", fa, graciosament:

—Per què avui us vestiu d'or
boiretes miraculoses?
—Perquè portem dintre el cor
el Cavaller de les roses.

Clementina Arderiu té també el seu "Sant Jordi", que acaba amb aquests versos:

—A tots la portes la lliçó guerrera,
Sant galant, Sant armat,
que per cimera dus la primavera.

Maria Perpinyà és l'autora de la composició "Per Sant Jordi", que acaba així:

Abril! Sant Jordi! ginestars i roses!
L'aigua de foc ha batejat el ram...
L'or en el pit, i per cremar les roses
dintre del cor, les roses com un flam.

Maria Teresa Vernet, finalment, ens dona, així mateix la seva visió jordiana, en una bella quarteta:

Dins la copa carnal de les roses
l'aspre vi d'un amor ens espera.
O Sant Jordi! Cantant com aloses
brindarem per la joia propera.

LES OPINIONS DELS ARTISTES SOBRE LA RADIO MODERNA

La gentil soprano M.ª Teresa Planas diu: El receptor de Ràdio "Philco" és el que reproduceix amb més fidelitat tan la veu humana com tota classe d'instruments.

M.ª Teresa Planas

ELS més eminents autors musicals i els artistes més famosos, convenen en què els aparells PHILCO són de la més alta qualitat de recepció pel seu perfecte equilibri, gràcies a la meravellosa tècnica emprada en llur fabricació.

L'abast màxim i la selecció d'ones són dos dels complements dels 8 models PHILCO. Els podeu provar, sense cap compromís, a l'exposició i venda que tenen lloc a l'establiment RADIO-LOT, Passeig de la República, 17 - Barcelona

"Sant Jordi", d'Eusebi Arnau, que decora la façana del Temple Expiatori del Tibidabo.

Sant Jordi i els artistes decora- dors catalanis- tes

per Joan Sacs

memòria de tothom estan ben ressonants les ovacions que en plena dictadura provocava el pas de la bandera del Cercle Artístic de Sant Lluc en la processó del Corpus: és que, ultra les quatre barres, porta brodada la imatge del sant patró de Catalunya. El catalanisme cohibit s'expansionava tan notòriament amb aquelles ovacions que el capità general hagué de dictar-nos una nova prohibició, la prohibició d'aplaudir.

Sembla que el patronatge català de Sant Jordi arrenca del segle XIè, quan els exèrcits de Pere I, victoriosos dels sarraïns a la batalla d'Alcarag, pretengueren haver vençut per aliança sobtada i miraculosa d'un celestial cavaller blanc, el qual no podia ésser altre que el propi Sant Jordi. Pere II fundaria l'ordre militar de Sant Jordi en 1201, a les acaballes del període romànic. Els sarraïns de Mallorca i els de València, al dir d'algun historiador, es declararien vençuts pel blanc cavaller celestial, ni més ni menys que els alarbs d'Osca.

A desgrat de tants i tan grans testimonis de jordinisme, la imatge del sant no apareix en tot l'art romànic; en tot cas serà tan rara que, després de molts anys d'estudiar el romànic, no ens ha quedat a la memòria ni el record d'una sola efígie romànica del gentil i enigmàtic cavaller. Durant el període gòtic segueix essent rara la figuració de Sant Jordi en l'art català. Fins al llinar del Renaixement, en ple segle XVè, no comença a ésser pintada, esculpida o brodada aquesta imatge cavalleresca. El retaule de Tots els Sants, obra de Pere Serra, que es trobava a l'altar major de l'església de Sant Cugat del Vallès, i que hauria de tornar-hi, conté representació dels sants de major veneració entre els catalans de l'acabament de la centúria catorzena i començ de la quinzena; en aquell retaule hi ha molts sants i no crec que s'hi trobi Sant Jordi. I dic que ho dubto, perquè la iconografia del susdit retaule no ho revela pas als no especialitzats en aquesta matèria: cap d'aquelles nombroses figuracions de sants no mostra els atributs, tradicionalment admesos, en la representació de Sant Jordi.

Durant el segle XVè. comença l'art català a recordar-se d'aquest sant que de l'Àsia Menor es donà la

Si molt deuen les nostres arts decoratives a Sant Jordi, més deu, encara, el Catalanisme, a les arts decoratives. Gallissà, Domènec i Montaner, Riquer, Puig i Cadafalc, i tants d'altres artistes fisonaren l'exterior del Catalanisme tan activament com els polítics en construïren l'ossatura. En certs moments, el Catalanisme fou un moviment quasi exclusivament decorativista. Quan les plomes i l'oratoria catalanistes es veïen perseguides i obligades a la inacció, aleshores les arts decoratives totes soles continuaven el Catalanisme. En tals ocasions Sant Jordi a cavall feia la major part de la feina. Recordem-nos sinó dels segells de la Unió Catalanista, els quals feren tronar i ploure amb l'efígie adés blava, adés verda, adés vermella, dibuixada, si mal no recordo, per Alexandre de Riquer. Recordem el plafó de rajoleria policroma que corona la casa de les punxes, a l'Avinguda del 14 d'Abril, projecte de Triadó: aquell Sant Jordi de pisa plana arribà a fer sortir de pollaguera la premsa de Madrid i fins a fer trasbalsar els diputats al Parlament Espanyol. A la

pena de servir a ajudar els catalans. Així i tot no és pas molt, si bé molt bo, el que fan els nostres escultors, pintors i brodadors quatrecentistes a major glòria del Sant. Posats a honorar sants militars occidors de dracs i males bèsties, els nostres artistes prefereixen commemorar Sant Miquel, que mai no féu res per a Catalunya. La primera obra mestra jordiana que apareix en l'art català, serà, potser, el cèlebre medalló de la façana gòtica de la Generalitat, obra de Pere Johan, mestre fort i subtil. L'obra jordiana de Pere Johan datarà del començ del segle XVè. De mitjans de la mateixa centúria és un Sant Jordi no tan cèlebre, però tan bo, sinó millor, també esculpit en pedra, que fa la clau de volta del temple del brollador que encisa el claustre de la seu barcelonina. Es obra de Pere Oller o d'algun dels Claperós, pare i fill, datada de mig segle XVè. De la mateixa època és el frontal d'altar de la capella de Sant Jordi, de la Generalitat, obra del brodat Antoni Sadurní. En la mateixa capella es troba la coneguda, per bé que mediocre, estatueta d'argent repujat que representa el Sant a peu. I del brollador del claustre de la Seu barcelonina fou robat un petit Sant Jordi de bronze, més bell que el del pati dels tarongers de la Generalitat.

En pintura, la iconografia jordiana és més important, però quantitativament inferior a la de Sant Miquel. A Palma de Mallorca el museu conserva una magnífica taula del segle XV que representa el sant cavaller sobre un fons de paisatge amb una bella vista de Palma. Aquesta pintura, atribuïda a tres o quatre mestres, no pot ésser atorgada amb certesa a cap d'ells; segueix essent obra de pintor desconegut, segurament català o parla catalana. Al Museu de Vic hi ha un Sant Jordi de mig cos, amb les quatre barres damunt del pit; aquesta pintura és de mà del gran Lluís Borrassà. Del seu deixeble, anomenat Lluís Borrassà, existeix un altre Sant Jordi a Vilafranca. Al Museu del Louvre existeixen els retaulons d'un retaule de Sant Jordi on es representen escenes del martiri del sant. La taula central d'aquest retaule, la qual representa el Sant cavaller en baix relleu i pintat, es troba al "Chicago Art Institute". Abans, hom atribuïa aquest preciós retaule a Jaume Huguet. També hom atribuïa la taula central a Benet Martorell. Però, darrerament, hom s'ha posat d'acord per atribuir el retaule sencer a un imprecís Mestre de Sant Jordi. Del magnífic Pau Vergós seria un Sant Jordi que formava part del retaule de Sant Antoni Abat, cremat durant la revolta coneguda amb el nom de "Setmana tràgica". A Badalona existia temps enrera (i potser encara s'hi troba) una taula del segle XVè, amb representació del sant, de mig cos, sobre fons d'or. A l'ermita de Cièrvoles (Os de Balaguer) existeix un altre retaule de Sant Jordi, i l'antiquari Valenciano vengué vers l'any 1931 una taula catalana pintada un xic barroerament, datable del mateix segle XVè i que representava també el sant. Aquestes tres pintures són d'autor anònim. Hi ha, encara, una famosa pintura del sant, atribuïda a Jaume Huguet, un fragment del retaule que bé podria no representar Sant Jordi. Aquest taula mutilada formava part de la Col·lecció Cabot i ara es troba al nostre museu d'art antic. Fou durant un cert temps pintura celebradíssima, i encara avui hi ha qui s'hi embadaleix (el Museu la sol exhibir aparatosament, com una relíquia insòlita); però, la veritat és que aquest pseudo Sant Jordi és més

aviat una pintura fluixa. El sant i la figura femenina, considerats un temps figures subtils i radiants de poesia, avui tornen a ésser una parella de pagesets un xic grotescs si bé malencònics. Aquesta malenconia i un paisatge prerafaesc, amb xiprers i tot, que fa de fons a la composició, foren causa del malentès aleshores que el preraphaelisme feia girar els ulls en blanc.

En els segles XVIè i XVIIè es representaren en pintura a l'oli i en talla polícroma alguns Sant Jordi, no molts. Foren relativament abundants els que serviren de tema, certament elegant, per als penjolls d'or, esmalts i pedreria que foren la gran moda del primer barroquisme. Només coneixem un Sant Jordi en la vidrieria artística: el que pintà Lluís Rigalt, combatent a peu, en una de les vidrieres de l'absis de la catedral de Barcelona. Això no vol dir que els bells Sant Jordi de mà de mestre no siguin més nombrosos. No els podem pas registrar tots, ara, a corre-cuita. I no cal dir si són nombrosos els que eixiren de les mans dels artistes mediocres. Però cal insistir sobre aquesta paradoxa de l'escassa iconografia que compta el sant patró de Catalunya. Potser és més abundant la iconografia jordiana catalana del nostre temps que la de tots els segles anteriors. I com que aquesta profusió de Sant Jordis del nostre temps és iconografia de caràcter, si bé pretextalment religiós, en realitat purament patriòtic, podríem dir que, en definitiva, Sant Jordi, és, més que patró de Catalunya, patró del Catalanisme militant, patró del Catalanisme que va des de l'inici dels Jocs Florals fins a la proclamació de la República.

Modernament són molts els artistes que s'han distingit en les representacions jordanes: l'escultor Josep Llimona, suara traspassat, fou potser el més actiu en aquesta especialitat. Recordem, si la memòria no ens enganya, que fins en un bàcul regalat al bisbe Torres i Bages aquest escultor agençà l'airoso composició de Sant Jordi cavaller. Cal esmentar especialment el pacífic Sant Jordi-cavaller dels jardins de Montjuïc. Després de Llimona, l'escultor que sobressortí en la representació del sant fou, sens dubte, el gran i mai no prou lloat Eusebi Arnau. No hem d'oblidar els magnífics Sant Jordis que esculpiren abans Aleu, per al nínxol de la façana principal de la Generalitat i Venanci Vallmitjana (a l'arxiu de la Corona d'Aragó); del seu germà, Agapit, es coneix una estatueta. A València no coneixem ara com ara cap altre Sant Jordi que el que esculpi el valencià Francesc Pérez i Figuerola per a la ciutat d'Alcoi; i a Mallorca sols sabem d'un artista mallorquí que representés el sant cavaller, l'escultor mallorquí Antoni Llabrés, que l'esculpí per a l'església de Manacor.

Deuen ésser alguns més els Sant-Jordis moderns esculpits en pedra o fosos en bronze, i encara més els de talla policroma que els nostres imatgers tallaren per al culte; llur inventari seria gairebé impossible, i més aviat enutjós en un treball de lleugera informació com el present. El mateix es podria dir de les altres representacions del Sant en pintura i sobretot les de caràcter decoratiu. Aquests quaranta anys marcaran segurament l'apogeu de la iconografia jordiana, i els anys que ara vivim potser determinaran la decadència d'aquest culte patriòtic-artístic escassament religiós.

Icono de "Falta página"

Icono de "Falta página"

PROGRAMES DE RADIO ASSOCIACIO

DIUMENGE

22 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon.
EMISSION DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda, la Llar, la Cuina, la Família, etc.

EMISSION DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.
14'00: HORA EXACTA.

SESSIO SETMANAL DE JAZZ de SASTRERIA CASARRAMONA, amb la cooperació de THE HAPPY JAZZ, interpretant una escollida selecció de balls moderns.

14'30: Guia informativa d'espectacles barcelonins.

14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.

15'00: Fi de l'emissió.

EMISSION DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.
AUDICIO DE BALLABLES ESCOLLITS.

EMISSION DE NIT

20'00: MUSICA VARIADA en discos.
20'30: CONFERENCIA AGRICOLA, per l'Institut Agrícola Català de St. Isidre.

20'45: MUSICA VARIADA en discos.
21'00: RECITAL DE CANçons

POPULARS harmonitzades, de diversos països, per la cantatriu Pilar Rufi, acompanyada pel pianista Joan Gibert-Camins: "La pastora i el cucut", alemanya, "Cançó de bressol", indostànica (I. Barberà) "El pruner ja ha florit", japonesa; "Si dic: ei! tu, gavina japonesa (K. Yamada); "Complanta", russa, "El caftan d'Ivan", russa (M. Balakirev); "Buba, niñeño", basca; "Lendabizike ori" basca (P. Donostia); "Non recuento les oveies", asturiana (J. Barberà); "Alalà", gallega (F. Pedrell); "La ploma de perdiu", catalana.

21'30: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA" "Chanson des matelots" (Schumann), "Dances allemandes" (Schubert); "Danse lente" (César Franck); "Eine Spieldose" (Liadof); "Hopak" (Txaicowski).

22'00: HORA EXACTA.
SESSIO DE MUSICA DE CAMBRA pel "Quartet de corda de Barcelona", que formen els Srs. Martí Cabús i Joan Farrerons (violins), Claudi Agell (viola) i Sants Sagrera (violoncel): "QUARTET op. 18 núm. 4" (Beethoven). I. Allegro ma non tanto. II. Scherzo (andante scherzoso, quasi allegretto). III. Menuetto (Allegretto). IV. Allegro: "QUARTET op. 127" (Beethoven). I. Maestoso-Allegro. II. Adagio ma non tro-

1.022 kc/s. 3 kw. 293.5 m.

Escollten prefereniment...

DIUMENGE

21'00: RECITAL DE CANçons POPULARS harmonitzades, de diversos països, per la cantatriu Pilar Rufi, acompanyada pel pianista Joaquim Serra.

22'00: SESSIO DE MUSICA DE CAMBRA pel "Quartet de corda de Barcelona", que formen els Srs. Martí Cabús i Joan Farrerons (violins); Claudi Agell (viola), i Sants Sagrera (violoncel).

DILLUNS

22'00: CONCERT per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA".

23'00: L'HORA SETMANAL DEDICADA ALS CATALANS ABSENTS DE LA PATRIA: CONCERT per l'"Orfeo de Sans i Coblá Emporium". Direcció: A. Pérez Moya.

DIMARTS

21'00: BALLABLES cantats per Iva Esteller.

22'00: RECITAL DE LIEDER pel baríton Manuel Vallvé.

DIMECRES

16'00: EMISSION RADIOPE-DAGOGICA.

22'00: RADIO TEATRE: "El rey que rabió", obra en tres actes de Ramos Carrion i Vital Aza, música del mestre Rupert Chapí.

DIJOUS

22'00: RECITAL DE LIEDER per la cantatriu Teresa González.

DIVENDRES

22'00: ROMANCES D'OPERA pel baríton Ricard Fusté.

DISSABTE

21'00: COUPLETS per Pilar Ruíz.

22'10: SESSIO DE SARDANES per la "Coblá Barcelona" Oficial de la Generalitat de Catalunya.

ppo e molto cantabile. III. Scherzando vivace-presto. IV. Finale-allegro con moto.

23'00: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA"

"Libellentanz", selecció (Lehar); "Dedè", selecció (Christiné).
23'30: Música de dansa.
24'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

DILLUNS

23 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon.
EMISSION DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda la Llar, la Cuina, la Família etc.

EMISSION DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.

13'00: INFORMACIO FINANCIERA.

14'00: HORA EXACTA.

14'15: Guia informativa d'espectacles barcelonins.

14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.

15'00: Fi de l'emissió.

EMISSION DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.
MUSICA VARIADA en discos.

18'00: HORA EXACTA.

18'45: EMISSION INFANTIL. Lectura de contes, rondalles, poesies, curiositats, etc.

EMISSION DE NIT

19'00: Curs d'HISTORIA DE CATALUNYA, a càrrec del professor Agustí Palau de "Palestra".

19'10: SECCIO D'ESCACS, a càrrec de la "Federació Catalana d'Escacs", i pel seu president Antoni Santasusagna.

19'20: MUSICA VARIADA en discos.

19'30: Curs de GRAMATICA CASTELLANA, a càrrec de l'"Acadèmia Cots", pel seu professor Francesc Sentano.

19'40: MUSICA VARIADA en discos.

20'00: CANVIS DE VALORS I MO-

NEDES.

CRONICA ESPORTIVA, a càrrec del periodista Rossend Calvet.

20'10: LA TASCA PATRIOTICA de "PALESTRA". Informació setmanal de les activitats de "Palestra".

20'20: MUSICA VARIADA en discos.

20'45: REPORTATGE MICROFONIC i notícies de premsa per J. Navarro i Costabella.

CANVIS DE MERCADERIES.

21'00:

Varietats setmanals Segarra

Emissió especial organitzada i sub-

vencionada per "Calçats Segarra".

21'30: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA"

"On the road to zag-a-zig" (Finck);

"In einem Klostergarten" (Kete bey);

"Vals en si bemoll" (Fauchey); "Fleur d'antan" (Gabriel Marie); "Pagoda japonesa" (Salabert).

RADIO CALVERA

distribuïdor comarcal per Catalunya de CROSLEY-RADIO

Rosselló, 241

Telèfon 73551

BARCELONA

FESTES DE SANT JORDI I DEL LLIBRE

Amb motiu de la celebració d'aquestes Festes, que tindran lloc el pròxim dilluns, dia 23, Ràdio Associació de Catalunya, d'acord amb la Direcció de CATALUNYA RÀDIO, ha organitzat els següents actes:

I.—PARLAMENTS AL LUSIUS A LES DIADES
a càrrec dels senyors

VENTURA GASSOL
Conseller de Cultura del Govern de la Generalitat
POMPEU FABRA
President de "Palestra"
ALBERT BASTARDAS
Vice-President Primer de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana
i dels crítics literaris senyors

Manuel de Montoliu
Domènec Guansé
Agustí Esclasans
Octavi Saltor
Maurici Serrahima
Carles Riba
Andreu A. Artís

els quals adreçaran la seva paraula per mitjà del nostre micròfon, al poble de Catalunya, en l'avinentsa de les emissions de sobretaula (d'1 a 3) i de tarda i vespre (de les 6 a les 9).

II.—CONCURS DE REPORTATGES

El Jurat Qualificador que ha d'atorgar el Premi de cent pessetes al millor reportatge sobre la Festa del Llibre, donarà a conèixer el seu fall, a les 10 de la nit i per mitjà de la nostra antena, d'acord amb les bases del Concurs, publicades en aquest mateix número de CATALUNYA RÀDIO.

III.—L'HORA DEDICADA ALS CATALANS
ABSENTS DE LA PATRIA

Programa musical

Concert per l'Orfeó de Sans i la Cobla Empòrium.
Direcció, A. Pérez Moya.

Els Segadors...	Millet
La Balanguera ...	Just
Sant Jordi triomfant ...	Pujol
Marinada...	Pérez Moya
Dintre el bosc ...	"
A Montserrat ...	"
Vent fresquet de tramuntana	Pujol
La segada ...	Vives
El cant de la Senyera ...	Pérez Moya

Programa literari

Lectura d'alguns dels treballs publicats en el present número de CATALUNYA RÀDIO i de poesies patriòtiques, pels rapsodes Elvira Jofre de Gener i Ramon Tor.

RECEPTOR
CASTILLA
SUPER SEIS

Es el triomf en la construcció tècnica del receptor superheterodi

L'aparell CASTILLA SUPER SEIS, és el primer superheterodí que empra comercialment l'ajustatge d'amplitud de banda al filtre de banda de la freqüència mitja.

PRINCIPALS AVANTATGES

Màxima selectivitat i sensibilitat. Compensació automàtica de fading.—Excel·lent qualitat de reproducció.—**ONES CURTES I LLARGUES.**—Escala exactament calibrada en metres de longituds d'ona.—Detecció lineal per aplicació d'una vàlvula binode.—Altaveu dinàmic d'imà permanent.—Connexions per a pick-up i altaveu suplementari.—Transformador d'alimentació que permet aplicar l'aparell a totes les tensions de la xarxa de corrent altern.

Establiments Castilla S. A. E.

Passeig de Recoletos, 14 — MADRID

Representant a Catalunya: **JOSEP CODINA** Av. Rep. Argentina, 237 - Tel. 80379 - BARCELONA

22'00: HORA EXACTA.
ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA":
"Els Mestres Cantaires de Nuremberg", selecció (Wagner); "Schéhérezade", selecció (Rimsky-Korsakof).
22'30: "Suite Phrygienne" (Brusselmans): a) Seguici. b) Llegenda. c) Dansa bàrbara. d) Recitatiu de Mides. e) Final.
22'55: NOTICIARI PHILIPS. "Edició de la nit". Servei informatiu de notícies de darrera hora.
23'00: L'HORA SETMANAL DEDICADA ALS CATALANS ABSENTS DE LA PATRIA: Emissió especial retransmesa amb ona extra-corta per l'emissora "E. A. Q. Radiodifusión Ibero Americana". Potència, 20 kw. Longitud d'ona, 30 metres. Freqüència, 9860 kc/s.
Vegi's pàgina 26 d'aquest número de CATALUNYA RÀDIO.
24'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

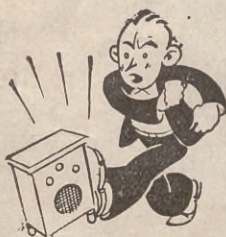
DIMARTS 24 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon.
EMISSIO DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda, la Llar, la Cuina, la Família, etc.
12'20: TEMES UTILS PER A LA LLAR, a càrrec de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona.

EMISSIO DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.
13'00: INFORMACIO FINANCIERA.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS, "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmès a E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.
14'05: BUTLLETI OFICIAL de la GENERALITAT DE CATALUNYA. Lectura del Sumari corresponent al número d'avui.

El seu ràdio és inoient i la culpa és de les vàlvules. Si vol sentir clar i bé instal·li les vàlvules

ARCTURUS
Les famoses vàlvules blaves per a RÀDIO

Auto Electricidad, S. A.

Diputació, 234

Barcelona - Madrid - València
La Corunya - Palma de Mallorca

RADIO STATION A. L. G. A.

Tallers especialitzats en reparacions
d'aparells de ràdio i cinema sonor.

Ausias March, 5 - BARCELONA - Telèfon 25227

14'15: Guia informativa d'espectacles barcelonins.
14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.
15'00: Fi de l'emissió.

EMISSIO DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.
MUSICA VARIADA en discos.
18'00: HORA EXACTA.
18'45: EMISSIO INFANTIL. Lectura de contes, rondalles, poesies, curiositats, etc.

EMISSIO DE NIT

19'00: Curs de GRAMATICA CATALANA, a càrrec del professor Emili Vallés i Vidal, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.
19'10: MUSICA VARIADA en discos.
19'20: CONVERSA QUINZENAL, a càrrec de la "Federació Catalana de Cecs".
19'30: MUSICA VARIADA en discos.
19'50: EL QUART D'HORA QUINZENAL de la "Federació Esperantista Catalana". Noticiari informatiu de les activitats d'aquesta entitat esperantista.
20'00: CANVIS DE VALORS I MO-NEDES.
20'05: MUSICA VARIADA en discos.
20'45: REPORTATGE MICROFONIC i notícies de premsa, per L. Navarro i Costabella.
CANVIS DE MERCADERIES.
21'00: BALLABLES cantats per Iva Esteller: "Je pense a vous", vals (René Sylviano); "La Campana di San Giusto", marxa (Colombino Aro-nà); "Toi!", vals (Mario Cazes); "Chiquilla" rumba (E. May); "Shadow Waltz" (Harry Warren); "Please", fox (R. Rainger).

21'30: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA": "Envolée" (Volpatti); "Reverie russe" (Hermann); "Arabesca" (Montague F. Phillips); "Erotik" (Pier-né); "Marxa oriental" (Granados).
22'00: HORA EXACTA.
RECITAL DE LIEDER pel baríton Manuel Vallvé "Amb un Ruben pintat" (Beethoven); "El rei de Thule" (Schubert); "Cançó d'amor" (Fauré); "Cançó de lladre" (Roma); "On ets, amor?" (Morera); "Romança de Sta. Llúcia" (Toldrà).

22'30: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA": "Juegos malabares", selecció (Vives); "La marchenera", selecció (Moreno Torroba).

22'40: "El barber de Sevilla", obertura (Rossini).

23'00: NOTICIARI PHILIPS, "Edició de la nit". Servei informatiu de notícies de darrera hora.

23'05: "Lysistrata", selecció (Lincke); "Mister Cinders", selecció (Ellis).

23'30: Música de dansa.

24'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

DIMECRES 25 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon.
EMISSIO DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda, la Llar, la Cuina, la Família, etc.

EMISSIO DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.
13'00: INFORMACIO FINANCIERA.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS, "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmès a E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.
14'05: MUSICA VARIADA en discos.
14'15: Guia informativa d'espectacles barcelonins.
14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.
15'00: Fi de l'emissió.

EMISSIO RADIOPEDAGOGICA

16'00: "La Balanguera", pel Quintet de l'emissora format pels senyors Josep M. Torrens i Ventura (piano), Eduard Bocquet i Rafael Ferrer (violins), Enric Bullich (violoncel) i Josep Juibert (viola).
16'05: Conferència: "NETEJA, ENDRECA I HIGIENE DELS INFANTS", per la Srta. ROSA MASO I FARRES, Mestressa Nacional de Barcelona.
16'15: "Gavota", de Gossec, pel Quintet de l'emissora.
Disc "En un taller de rellotgeria", d'Orth, per Orquestra Simfònica.
16'20: Conferència "L'ALCOHOLISME", pel senyor EDUARD CAMATS, Mestre del Grup Escolar "Baldri Rexac", de Barcelona.
16'30: "Serenata" de "Don Joan", de Mozart, pel Quintet de l'emissora.
Disc "Cacera a la se va neora", de Voelker, per Orquestra Simfònica.
16'40: Secció recreativa: "L'ENRIQUET PETUFÍ VOLTA EL MON A CAVALL D'UNA OCA", divuitè capítol d'una rondalla per als infants, escrita expressament per a aquestes emissions pel celebrat cantista senyor SALVADOR PERARNAU.
16'50: "Cançó de primavera", de Mendelssohn, pel Quintet de l'emissora.
Disc "La petita Maria Teresa", sardana, de F. Xuanola, per la Cobla "La Principal de La Bisbal".
16'59: "Els Segadors", pel Quintet de l'emissora.

FOTOLITOGRAFIA
LITOGRAFIA
IMPREMTA
FABRICA DE SOBRES

MARTÍ, MARÍ & C.^a

Consell de Cent, 288
Telèfon 22150

BARCELONA

EMISSIO DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.
MUSICA VARIADA en discos.
18'00: HORA EXACTA.

EMISSIO DE NIT

19'00: INFORMACIONS de l'Institut de Ciències Econòmiques".
19'10: MUSICA VARIADA en discos.
19'30: Curs de GRAMATICA ANGLESA, a càrrec de la professora nadiua Miss Ida Paul, de l'Acadèmia Hispano-Francesa".
19'40: MUSICA VARIADA en discos.
20'00: CANVIS DE VALORS I MO-NEDES.
20'15: CONVERSA a càrrec de l'"Ateneu Enciclopèdic Popular".
20'25: MUSICA VARIADA en discos.
20'45: REPORTATGE MICROFONIC i notícies de premsa, per J. Navarro i Costabella.
CANVIS DE MERCADERIES.

21'10:

Concert. Atwater Kent

organitzat per AUTO ELECTRICIDAD, S. A., concessionària per a Espanya dels receptors Atwater Kent i fabricant dels Acumuladors Autobat, retransmès a E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.

21'45:

Intermedi «DANA».

Emissió especial organitzada i subvencionada per "Perfum Dana".

22'00: HORA EXACTA.

RADIO TEATRE: Audició de "EL REY QUE RABIO", obra en tres actes, de Ramon Carrion i Vital Aza, música de Rupert Chapí. Direcció: Carles Capdevila. Repartiment: Rosa, Mercè Cases; Rey, Salud Rodríguez; María, Consol Sanz; General, Antoni Balaguer; Capitán, Francesc Vidal; Jeremias, Albert Cosin; Gobernador, Carles Freixes; Intendente, Telesfor Martí; Almirante, Francesc García; Juan, Josep Pérez; Alcalde, Joan Pascual.—Cor general. Orquestra augmentada de RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA, dirigida pel Mestre Andreu Ge'abert.

23'00: NOTICIARI PHILIPS, Edició de la nit". Servei informatiu de notícies de darrera hora.

23'05: Continuació de RADIO TEATRE.

24'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

DIJOURS
26 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon.
EMISSIO DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda, la Llar, la Cuina, la Família, etc.
12'20: REVISTA DE MODA, a càrrec de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".

EMISSIO DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.
13'00: INFORMACIO FINANCIERA.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS, "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmès a E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.

14'05:

El quart d'hora de SASTRERIA ARBIOL

Emissió especial organitzada i subvencionada per la Sastreria Arbiol, amb interessants concursos per als infants.

14'15: Guia informativa d'espectacles barcelonins.

BUTLLETI OFICIAL de la GENERALITAT DE CATALUNYA. Lectura del Sumari corresponent al número d'avui.

14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.

15'00: Fi de l'emissió.

EMISSIO DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.
MUSICA VARIADA en discos.

EMISSIO INFANTIL

17'30: CONCERT per l'Agrupació infantil de l'ORFEO BARCELONES, en obsequi als petits radiooients que simpatitzen i contribueixen amb els

seus donatius a la subscripció "El Llit del Tuberculós Pobre". Director: Manuel Sesé. Mestre acompanyant: Lluís Molins: "El Cirerer", "Au, anem a la fira", "L'escarabat Bum-Bum", "Les calces d'En Jan" (J. Llongueras); "Anem a la Font" (Molins-Aguiló-Sesé).

18'00: HORA EXACTA.

18'10: LLICONETES D'HISTORIA DE CATALUNYA a càrrec del professor Josep Parunella i Eulàlia, de "Palestra".

18'30: EXPLICACIO DE BARBARISMES DE LA PARLA, a càrrec del professor Emili Vallés i Vidal, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana".

18'45: CONTINUACIO DE LA VIDA I ELS FETS DE JUSTI TANT-SE-VAL". Interessant novel·la del conegut escriptor Josep M. Folch i Torres.

EMISSIO DE NIT

19'00: LLEGENDES I TRADICIONS BARCELONINES, per Joan Amades.

19'10: MUSICA VARIADA en discos.
20'00: CANVIS DE VALORS I MO-NEDES.

20'05: CRONICA LITERARIA de CATALUNYA RADIO, a càrrec de Pere Guardiola.

20'15: CONVERSA TEATRAL, a càrrec de Prudenci Bertrana.

20'25: MUSICA VARIADA en discos.

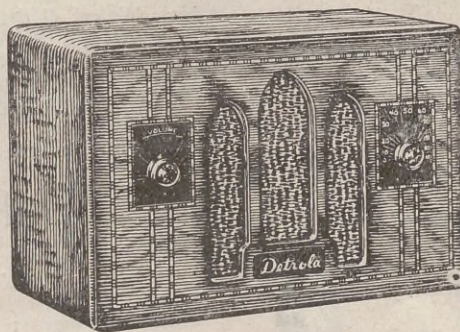
20'45: REPORTATGE MICROFONIC i notícies de premsa, per J. Navarro i Costabella.

CANVIS DE MERCADERIES.

21'00: CONCERT pels Srs. "Rovirita" (xerrac) i Rod Lauder (piano). "Quié-ro" (Valdespi); "Sincopation" (Billy Mayerl); "Angela mía", "El nacimiento del blue" (Henderson); "Orquídeas negras" (Aspiazu); "Fifina", vals (Rod Lauder); "Recordar", vals (Ch. Borel); "Dímelo con música" (Payne); "Tus ojos azules" (Lecuona), "Poupourri", fox (Lauder), arreglo.

A R M O N I A L

Reparacions

R A D I O

Canvis, terminis i al comptat

Plaça del Sol, 15

Telèfon 73249

BARCELONA

(Gràcia)

21'30: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA" "So. dats de Liliput" (Löhrl); "Menuet guilleret" (Filipucci); "Amina" (Lincke); "Andante romantique" (Fauchey); "Gavota" (Lincke).

22'00: HORA EXACTA.

RECITAL DE LIEDER per la cantatriu Teresa González: "Cuca de llum" (Zamacois); "Cançó tardoral" (Morera); "No et sàpiga greu" (Pujol); "Riera avall" (Lamiote de Grignon); "Cançó de taverna" (Buxó); "Vinyes verdes vora el mar" (Toldrà).

22'30: ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA" "Sylvia", ballet Suite (Delibes). a) Prelude - Les Chasseresses. b) Intermezzo et Escarpolette. c) Pizzicati. d) Cortège de Bacchus.

23'00: NOTICIARI PHILIPS, "Edició de la nit". Servei informatiu de notícies de darrera hora.

23'05: "Il Natale di Pierrot", selecció (Monti); "Die schöne Helena", selecció (Offenbach).

23'30: Música de dansa.

24'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

DIVENDRES

27 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon. EMISSIO DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda, la Llar, la Cuina, la Família, etc.

EMISSIO DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.

13'00: INFORMACIO FINANCIERA.

14'00: HORA EXACTA.

NOTICIARI PHILIPS, "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmès a E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.

14'05: MUSICA VARIADA en discos.

14'15: Guia informativa d'espectacles barcelonins.

14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.

15'00: Fi de l'emissió.

EMISSIO DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.

MUSICA VARIADA en discos.

18'00: HORA EXACTA.

18'45: EMISSIO INFANTIL. Lectura de contes, rondalles, poesies, curiositats, etc.

EMISSIO DE NIT

19'00: Curs de GRAMATICA CATALANA, a càrrec del professor Emili Vallés i Vidal, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

19'10: INFORMACIONS de la "Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya".

19'20: INFORMACIONS del "London Club".

19'30: NOTICIARI de la "Federació Catalana d'Atletisme".

19'40: MUSICA VARIADA en discos.

ULL!

AVIS IMPORTANT

Posseïdors de màquines elèctriques! Propietaris d'aparells de ràdio! Ara és obligatori evitar els paràsits industrials. Useu

ELIMINADORS DE PARASITS B & O

Preu: 20 pessetes.

Els trobareu a:

RADIO-CINEMA SONOR

Passeig de Gràcia, 115

Teléfono 80263

BARCELONA

DISSABTE

28 ABRIL

DIARI FEMENI

12'00: Senyals horaris pel carillon. EMISSIO DEDICADA A LA DONA. Conferències, converses i consells sobre la Moda, la Llar, la Cuina, la Família, etc.

12'20: CONSULTORI FEMENI, a càrrec de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona.

EMISSIO DE SOBRETAULA

12'30: MUSICA VARIADA en discos.

13'00: INFORMACIO FINANCIERA.

14'00: HORA EXACTA.

NOTICIARI PHILIPS, "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmès a E. A. J.-33 RADIO TARRAGONA, E. A. J.-38 RADIO GIRONA i E. A. J.-42 RADIO LLEIDA.

14'05: BUTLLETI OFICIAL de la GENERALITAT DE CATALUNYA. Lectura del Sumari corresponent al número d'avui.

14'15: Guia informativa d'espectacles barcelonins.

14'45: RADIOBENEFICENCIA. Llistes de donatius.

15'00: Fi de l'emissió.

EMISSIO DE TARDA

17'00: Senyals horaris pel carillon.

MUSICA VARIADA en discos.

18'00: HORA EXACTA.

RETRANSMISSIO de la Salve i Goigs des de l'Església de Ntra. Dona de la Mercè.

18'45: EMISSIO INFANTIL. Lectura

RADIO CALVERA

distribuïdor comarcal per Catalunya de CROSLEY-RADIO

Rosselló, 241

Teléfono 73551

BARCELONA

de contes, rondalles, poesies, curiositats, etc.

EMISSIO DE NIT

- 19'00: MUSICA VARIADA en discos.
19'30: Curs de GRAMATICA FRANCESA a càrrec de la professora nadiua Mme. Camille Merlier, de l'"Acadèmia Hispano-Francesa".
19'40: MUSICA VARIADA en discos.
20'00: CANVIS DE VALORS I MONEDES.
20'05: MUSICA VARIADA en discos.
20'45: REPORTATGE MICROFONIC i notícies de premsa, per J. Navarro i Costabella.
CANVIS DE MERCADERIES.
21'00: COUPLETS per Pilar Ruiz:

- "De rumbo y tronió" (Mariño y Prieto); "Boda y bautizo" (Godoy y Lito); "Como usted" (Godoy y Lito); "Al son" (Bolaños, Jofre y Villajos); "Vaya un domingo" (León, Montoro y F. Chaves).
21'30: ORQUESTRA de RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA: "Rigaudon" (Ganne); "Juliska Czar-das" (Michiels); "Aveux" (Huguet); "Rokoko-Gavotte" (Trans ateur); "Aubade a Mimi" (Scassola).
22'00: HORA EXACTA.
Informació setmanal de la revista CATALUNYA RADIO.
22'10: SESSIO DE SARDANES per la "Cobla Barcelona" (Oficial de la Generalitat de Catalunya); "Riallera" (Josep Cantó) "Cap d'any" (Ramon

- Serrat); "Les Comares" (Josep Serra); "Tarragona" (Enric Casals), "El meu barco" (Morera); "Isabel" (Garreta).
22'45: ORQUESTRA de RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA: "El húsar de la guardia", selecció (Vives); "La alegría de la huerta", selecció (Chueca).
23'00: NOTICIARI PHILIPS, "Edició de la nit". Servei informatiu de notícies de darrera hora.
23'05: "Der Frauenfresser", selecció (Eysler); "Virginia", selecció (Waller).
23'30: Música de dansa.
24'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

RADIO - GIRONA

E. A. J. - 38

1.500 kc/s. 200 w. 200 m.

Del 22 al 28 d'abril 1934

DIUMENGE

Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

- 20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
21'00: HORA EXACTA.
21'05: CONCERT pel Conjunt vocal gironí "TRIO DEL PLATA".
22'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
SESSIO DE MUSICA DE CAMBRA pel "Quartet de corda de Barcelona".
CONCERT per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA".
23'30: Fi de la retransmissió.

DILLUNS

Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
TEMES UTILS PER A LA LLAR facilitats per l'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".
13'10: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

- 19'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'00: SERVEI METEOROLOGIC facilitat per l'Institut de Girona.
20'45: REPORTATGE I NOTICIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J. 15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA.
MUSICA EN DISCOS.
23'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J. 15 "Ràdio Associació de Catalunya".
L'HORA SETMANAL DEDICADA ALS CATALANS ABSENTS

DE LA PATRIA: CONCERT per l'"Orfeó de Sans i la Cobla Emporium". Direcció: Sr. Antoni Pérez Moya.

24'00: Fi de la retransmissió.

DIMARTS

Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
EMISSIO DEDICADA ALS INFANTS. Lectura de rondalles.
13'20: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

"Trio del Plata", conjunt gironí integrat pels senyors Sánchez (piano), Battaller (violí) i Gravalosa (tenor), que actua amb gran encert a Ràdio-Girona

Emissió de nit

- 19'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'00: SERVEI METEOROLOGIC facilitat per l'Institut de Girona.
20'45: REPORTATGE I NOTICIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J. 15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA.
22'00: Fi de l'emissió.
21'05: AUDICIO DE BALLABLES per la "COBLA GIRONA".
22'00: Fi de l'emissió.

DIMECRES

Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
13'10: MUSICA EN DISCOS.
REVISTA DE MODA, facilitada per l'I. de C. i B. P. de la D.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

- 19'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'00: SERVEI METEOROLOGIC facilitat per l'Institut de Girona.
20'45: REPORTATGE I NOTICIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J. 15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA.
CONCERT ATWATER KENT, organitzat per AUTO ELECTRICIDAD, S. A., concessionària per a Espanya dels receptors Atwater Kent i fabricant dels acumuladors Autobat, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'30: MUSICA EN DISCOS.
22'00: RADIO TEATRE: Audició de "El Rey que rabió", retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15, "Ràdio Associació de Catalunya".
23'30: Fi de la retransmissió.

REPARACIONS

El taller equipat amb els instruments més moderns per a l'examen i servei de tots els receptors americans i europeus.

Complet stock de peces de recanvi.

TREBALL GARANTIT

DIJOUS

Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
Emissió dedicada a's infants. Lectura de rondalles.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

- 19'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'00: SERVEI METEOROLOGIC facilitat per l'Institut de Girona.
20'45: REPORTATGE I NOTICIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 Ràdio Associació de Catalunya.
21'00: HORA EXACTA.
21'05: CONCERT pel "TRIO RADIO GIRONA".
22'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15. "Ràdio Associació de Catalunya". RECITAL DE LIEDER per la cantatriu Teresa González.
22'30: CONCERT per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA".
23'30: Fi de la retransmissió.

DIVENDRES

Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
CONSULTORI FEMENI a càrrec de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".
13'10: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

B & O

Ràdio-Cinema
Sonor

Passeig de Gràcia, 115

Telèfon 80263

BARCELONA

Emissió de nit

- 19'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.

MUSICA EN DISCOS.

- 20'00: SERVEI METEOROLOGIC facilitat per l'Institut de Girona.
20'45: REPORTATGE I NOTICIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 Ràdio Associació de Catalunya.
21'00: HORA EXACTA.
MUSICA EN DISCOS.
22'30: Fi de la retransmissió.

DISSABTE

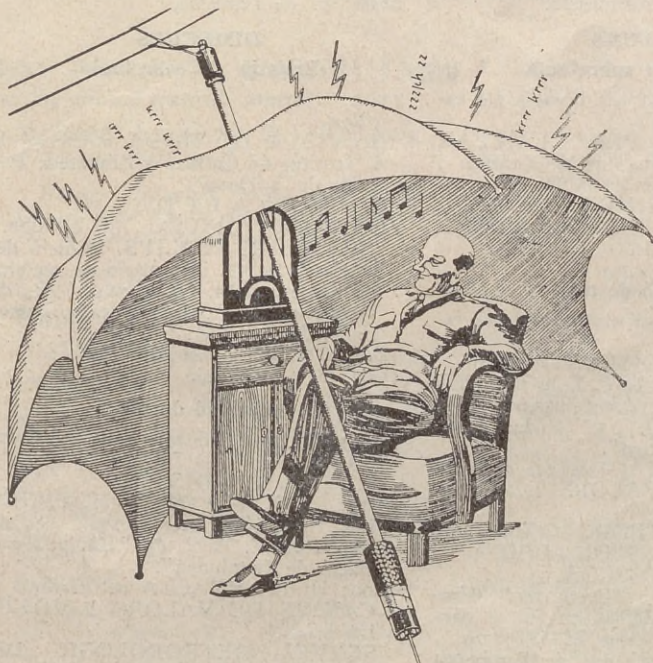
Emissió de sobretaula

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
EMISSIO DEDICADA ALS INFANTS. Lectura de rondalles.
13'20: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

- 19'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'00: SERVEI METEOROLOGIC facilitat per l'Institut de Girona.

AIXI SERA PROTEGIT EL SEU APARELL DE RADIO

contra pertorbacions i paràsits industrials, utilitzant una

Instal·lació d'antena KAPA

Demaneu informes a

RADIO ELECTRICIDAD

Corts Catalanes, 512 - Tel. 31014

BARCELONA

20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J. 15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA.

MUSICA EN DISCOS.
22'10: Retransmissió des de l'emissora E. A. J. - 15, "Ràdio Associació de Catalunya".
SESSIÓ DE SARDANES per la

"Cobla Barcelona".
22'45: CONCERT per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA".
23'30: Fi de la retransmissió.

RADIO - LLEIDA

E. A. J. - 42

1.492 kc/s. 200 w. 201.1 m.

Del 22 al 28 d'abril 1934

DIUMENGE

Emissió de sobretaula

13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL, pel carillon.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
21'00: HORA EXACTA, pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
22'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
SESSIÓ DE MUSICA DE CAMBRA pel "Quartet de corda Barcelona".
23'00: CONCERT per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA".
23'30: Fi de la retransmissió.

DILLUNS

Emissió de sobretaula

13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
TEMES UTILS PER A LA LLAR a càrrec de l'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".
13'10: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL, pel carillon.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J. - 15, "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA, pel carillon.
CANVIS DE VALORS I MONEDES.
SERVEI METEOROLÓGIC DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA.
MUSICA EN DISCOS.
21'45: Conferència: "Beethoven" (simfonies òpera i Missa en re), a càrrec del Mestre Josep M.ª Llorens.
23'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J. - 15, "Ràdio Associació de Catalunya".
L'HORA SETMANAL DEDICADA ALS CATALANS ABSENTS DE LA PATRIA; Concert per l'"Orfeó de Sans i la Cobla Empòrium".
24'00: Fi de la retransmissió.

DIMARTS

Emissió de sobretaula

13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL per carillon.

NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
EMISSIÓ DEDICADA ALS INFANTS.
20'15: MUSICA EN DISCOS.
20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15, "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA, pel carillon.
CANVIS DE VALORS I MONEDES.
SERVEI METEOROLÓGIC DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA.
MUSICA EN DISCOS.
22'00: Fi de l'emissió.

DIMECRES

Emissió de sobretaula

13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
REVISTA DE MODA a càrrec de l'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".
13'10: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL, pel carillon.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15, "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA pel carillon.
CANVIS DE VALORS I MONEDES.
SERVEI METEOROLÓGIC DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA.
CONCERT ATWATER KENT, organitzat per AUTO ELECTRIFICAD. S. A., concessionària per a Espanya dels receptors Atwater Kent i fabricant dels acumuladors Autobat, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'30: MUSICA EN DISCOS.
22'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J. - 15, "Ràdio Associació de Catalunya".
RADIO TEATRE: Audició de "El Rey que rabí".
23'30: Fi de la retransmissió.

DIJOUS

Emissió de sobretaula

13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA EXACTA.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
EMISSIÓ DEDICADA ALS INFANTS.
20'15: MUSICA EN DISCOS.
20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA pel carillon.
CANVIS DE VALORS I MONEDES.
SERVEI METEOROLÓGIC DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA.
22'00: Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15, "Ràdio Associació de Catalunya".
RECITAL DE LIEDER per la cantatriu Teresa González.
22'30: CONCERT per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA".
23'30: Fi de la retransmissió.

DIVENDRES

Emissió de sobretaula

13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
CONSULTORI FEMENI a càrrec de l'"Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona".
13'10: MUSICA EN DISCOS.
14'00: HORA OFICIAL pel carillon.
NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
14'05: MUSICA EN DISCOS.
15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
21'00: HORA EXACTA pel carillon.
CANVIS DE VALORS I MONEDES.
SERVEI METEOROLÓGIC DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA.
MUSICA EN DISCOS.
22'00: Fi de l'emissió.

DISSABTE**Emissió de sobretaula**

- 13'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
 14'00: HORA OFICIAL pel carillon.
 NOTICIARI PHILIPS. "Edició del migdia". Servei informatiu de notícies de darrera hora, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
 14'05: **MUSICA EN DISCOS.**
 15'00: Fi de l'emissió.

Emissió de nit

- 20'00: Obertura. Senyals horaris pel carillon.
EMISSIO DEDICADA ALS INFANTS.
 20'15: **MUSICA EN DISCOS.**
 20'45: REPORTATGE I NOTÍCIES DE PREMSA, retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15 "Ràdio Associació de Catalunya".
 21'00: HORA EXACTA pel carillon.
MUSICA EN DISCOS.
 SERVEI METEOROLÒGIC DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA.
MUSICA EN DISCOS.

- 22'10: Retransmissió des de l'emissora E. A. J.-15, "Ràdio Associació de Catalunya".
SESSIO DE SARDANES per la "Cobla Barcelona".
 22'45: **CONCERT** per l'ORQUESTRA de "RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA".
 23'30: Fi de la retransmissió.

ESPANYA

Radio Espanya E. A. J.-2
Madrid. 713 kc/s. 2,5 kw.
 410.4 m.

DISSABTE

22. Notes de sintonia; Concert orquestral: "Raymond" (Thomas); "La Revo tosa" (Chapi); "Danza persa" de Girand; Cançons; Orquestra: "Lohengrin" (Wagner); "Gavota en re" (Bach); "Tarantela Ambrosio"; 23'30. Música de dansa; 23'45, Notícies de premsa.

DIUMENGE

14'30, Notes de sintonia; Concert variat; 17'30, Notes de sintonia; Concert

orquestral; 19, Obres sollicitades; Música de dansa; 22, Notes de sintonia; Fragments de sarsueles antigues; 22'45, Intermedi; 23, Tangos per Imperio Argentina i Carlos Gardel; 23'30, Música de dansa.

DILLUNS

22, Notes de sintonia; Emissió dedicada a la memòria de Cervantes, amb la col·laboració de diverses entitats i de l'orquestra de l'estació.

DIMARTS

22, Notes de sintonia; Concert variat, 23'30, Música de dansa; 23'45, Notícies de premsa.

DIMECRES

22, Notes de sintonia; Concert orquestral; 23'30, Música de dansa; 23'45, Notícies de premsa.

DIJOUS

22, Notes de sintonia; Concert variat; 23'30, Música de dansa; 23'45, Notícies de premsa.

DIVENDRES

22, Notes de sintonia; Concert orquestral; 23'30, Música de dansa; 23'45, Notícies de premsa.

PROGRAMES ESTRANGERS

Del 22 al 28 d'abril 1934

ALEMANYA

Berlín (Tegel), 841 kc/s. 100 kw
 356.7 m.
 (Programa no arribat.)

ANGLATERRA

Nacional (Daventry), 200 kc/s.
 30 kw. 1500m. **Londres,** 1149
 kc/s. 50 kw. 261.1 m. **Nord,**
 1013 kc/s. 50 kw. 296.2 m. **Oest,**
 1149 kc/s. 50 kw. 261.1 m. **Es-**
còcia, 1050 kc/s. 50 kw. 285.7
 metres.

Emissió ordinària de les 10'15 a les 24.
 Generalment concerts d'orgue, emissions
 per les escoles, concerts simfònics, lectu-
 res, música de dansa en acabar.

Londres-Regional 877 kc/s. 50
 kw. 342.1 m.

Emissió ordinària de les 10'15 a les 24.
 Generalment concerts d'orgue, discos,
 emissions infantils, concerts, lectures,
 música de dansa en acabar.

BELGICA

Brussel·les (Em. fr.), 620 kc/s.
 15 kw. 483.9 m.

Emissió ordinària de les 12 a les 24.
 Generalment discos diari parlat, conver-
 ses, concerts orquestrals i operetes.

Brussel·les (Em. fl.) 932 kc/s.
 15 kw. 321.9 m.

Emissió ordinària de les 12 a les 24.
 Generalment discos, diari parlat, conver-
 ses, concerts orquestrals i operetes.

FRANÇA

París PTT 695 kc/s. 8.5 kw.
 431.7 metres.

DIUMENGE

8'30, Orgue; 10'15, Concert variat en
 discos; 11, Orquestra de jazz; 12'30,
 Concert orquestral; 13, Emissió variada
 amb la col·laboració de vedettes; 15,
 Emissió literària; 19'30, Concert en dis-
 cos; 20'30, Ràdio Teatre: La peça en
 quatre actes de Miguel Zamacois: "Les
 bouffons"; Música de dansa.

DILLUNS

20'30, Music-Hall: La revista "Trê-
 ve... de plaisanteries"; Música de dan-
 sa.

DIMARTS

20'30, Emissió Federal. Retransmis-
 sió des d'Estrasburg, d'un concert donat
 per la Filarmònica de Viena: "Obertu-
 ra d'Oberon" (Weber); "Simfonia en
 sol menor" (Mozart); "Sigfrid-Idilli"
 (Wagner); "Simfonia núm. 7" (Beetho-
 ven).

DIMECRES

20'30, Emissió dedicada a les velles
 cançons franceses; 21'30, Concert or-
 questral; Música de dansa.

DIJOUS

20'30, Música de cambra: "Trio per
 a violí, contralt i violoncel" (Loeillet);

"Si tu m'aimes" (Pergolèse); "La vio-
 lette" (Mozart); "Rapsodie" (Vierne);
 "Une châteline en sa tour" (Fauré);
 Música de dansa.

DIVENDRES

20'30, Selecció de les obres líriques:
 "Bonsoir, monsieur pantalon" (Grisar);
 "Les deux vieilles gardes" (Delibes);
 "Le plumet du colonel" (Sauguet); Mú-
 sica de dansa.

DISSABTE

20, Retransmissió des de Varsòvia
 d'un Festival dedicat a Chopin; 20'30,
 Audició de la gran revista radiofònica:
 "Le troisième Faust ou les Folies Me-
 phisto"; Música de dansa.

París (Poste Parisien) 959kc/s.
 100 kw. 312.8 m.

DIUMENGE

10'50, Concert; 11'50, Discos; 12'05,
 Extractes de "Charlot a Paris"; 12'50,
 Emissió alegre; 13'30, Concert amb el
 concurs de vedettes; 18'50 L'actualitat
 catòlica; 19'45, Concert; 20'10, Ràdio
 Teatre: La comèdia en un acte "L'heu-
 re espagnole"; 20'55 Concert comme-
 moratiu de la descoberta del Canadà;
 Cants populars del Canadà, cants esquí-
 mals, indis, etc.

DILLUNS

20'10, Emissió alegre; 21, Retrans-
 missió d'una opereta des del teatre
 "Nouveautés".

DIMARTS

20'30, Retransmissió des del Troca-
 dero del sorteig de la Rifa Nacional;
 23'30, Concert variat en discos.

DIMECRES

20'10, Concert per Orquestra Musette; 21, Concert de gala.

DIJOUS

20'17, Ràdio Teatre: La peça en tres actes de Guy de Maupassant: "Musette".

DIVENDRES

20'10, Concert simfònic: "Obertura de Gretna-Green" (Guiraud); "Suite d'orquestra" (Guiraud); "Obertura de Phèdre" (Massenet); "Suite alsacienne" (Massenet).

DISSABTE

20'20, Concert; 21'05, Música de dansa.

HONGRIA

Budapest 546 kc/s. 120 kw.
549.5 m.

DIUMENGE

8, Culte; 11, Concert orquestral; 12, Discos; 13'45, Concert orquestral; 16'30, Concert per Orquestra de saló; 18, Música regional; 20, Concert per l'Orquestra de l'Opera Reial Hongaresa: "Abu Hassan" (Weber); "Freischütz" (Weber); "Moments simfònics" (Dohnanyi); "Les contes d'Offmann" (Offenbach); "Danse macabre" (St. Saëns); "Nabukodonozor", "Aida" (Verdi); 21'30, Retransmissió de música de dansa des de l'Hotel Royal.

DILLUNS

20'50, Música zíngara des de l'Hotel Metropol.

DIMARTS

21'30, Concert per l'orquestra zíngara des del restaurant Emke.

DIMECRES

21'15, Música zíngara.

DIJOUS

20'40, Concert orquestral des del Cafè Baross.

DIVENDRES

21'30, Música zíngara.

DISSABTE

20'30, Concert per l'Orquestra de l'òpera Reial Hongaresa: "Valse d'amour" (Ziehrer); "La belle Helène" (Szabados); "Surpris de Vienne" (Hruby); "Roi Uff" (Bator); "La chauve souris" (Strauss).

ITALIA

Roma, 713 kc/s. 50 kw. 420.8kw.
Nàpols, 1104kc/s. 1.5kw. 271.7m.
Bari, 10.9 kc/s. 20 kw. 283.3m.
Milà II, 1348 k/cs. 4 kw. 222.6 m.

DIUMENGE

0'45, Lectura i explicació de l'Evangeli; 11'30, Discos; 14, Retransmissió d'òpera des d'un teatre; 19'10, Discos sollicitats; 19'55, L'opereta en tres actes de Màrius Costa: "El capità Fracassa".

DILLUNS

20, Recital de violoncel; 21, Concert variat.

DIMARTS

10'45, Concert variat; 20'30, Ràdio Teatre: La comèdia en un acte: "L'idol preciós"; 21'10, Música lleugera.

DIMECRES

20, Retransmissió d'òpera des d'un teatre.

DIJOUS

19'45, Concert simfònic: "Les noces

de Fígaro" (Mozart); "Till Eulenspiegel" (R. Strauss); "Pavana per una infanta difunta" (Ravel); "La gran Pasqua russa" (Rimsky-Korsakoff).

DIVENDRES

19'45, Concert per Banda: "Crocianta" (Consorti); "Il Cid" (Sacchini); "Caprici ita ià" (Ciakowski); "Ero e Landro" (Mancinelli); "Turandot" (Puccini); "Torre di cacia" (Respighi); "Dansa russa" (Strawinski); "Italia" (Casella).

DISSABTE

19'45, Concert variat en discos, 20, Retransmissió d'òpera des d'un teatre.

POLONIA

Varsòvia 212 kc/s. 120 m.
1.415 m.

Emissió ordinària de les 11 a les 13. Generalment discos, literatura, música simfònica i música de dansa.

SUISSA

Ràdio Suïssa-Romanesa
(Em. Nac.) 677 kc/s. 25 kw.
443.1 m.

Emissió ordinària de les 9 a les 22 hores. Generalment concerts orquestrals, conferències, informacions, curs dels debats de la Societat de Nacions.

TXECOSLOVAQUIA

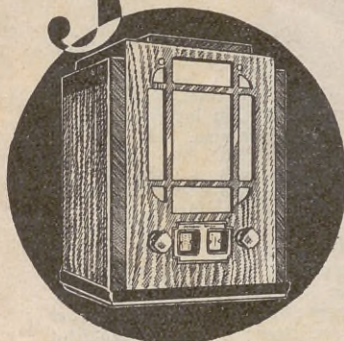
Bratislava 1004 kc/s. 13.5 kw.
298.8 m.

Emissió ordinària de les 15 a les 22. Generalment concerts religiosos, operes, recitals, concerts orquestrals, discos retransmissions de Praga.

COMPANION

NOUS MODELS SÈRIE 1934

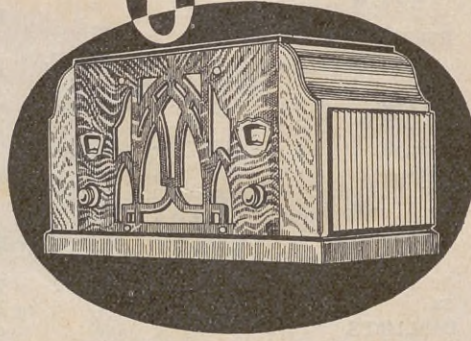
5 ALTERNA

Superheterodi de 5 làmpares per a corrent alterna amb altaveu dinàmic i presa de fono

Model 1161.

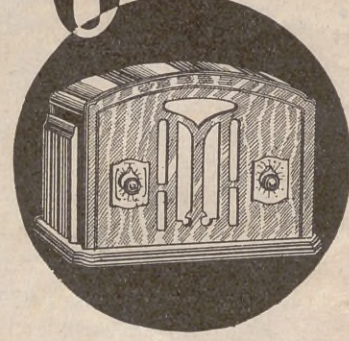
6 ALTERNA

Superheterodi de 6 làmpares per a corrent alterna amb altaveu dinàmic gran de 200 mm. de diàmetre i presa de fono.

Model 1191.

6 UNIVERSAL

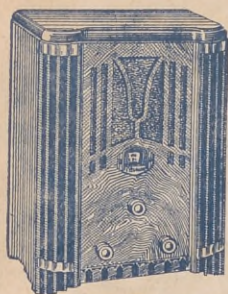
Superheterodi de 6 làmpares per a corrents alterna i contínua amb altaveu dinàmic.

Model 1155.

Stewart Warner

Representants exclusius per a Espanya: **VIVÓ, VIDAL I BALASCH, Engineers** Cortis Catalanes, 589. - BARCELONA
P. Recoletos, 14 - M A D R I D

No el suggestionin els reclams a base de preus irrisoris. Pensi en el refrany que diu:
La qualitat sempre és recordada. El preu ben aviat s'oblida

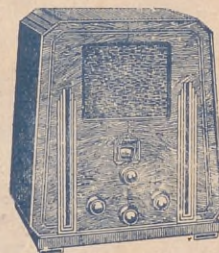

Model 450-A
5 vàlvules

Els aparells Ràdio-Fonos

Clarion

98% de puresa de to

Model SA-6
6 vàlvules

Són aparells de qualitat i no de competència

Qualsevol aparell d'aquesta marca suprema li donarà plena satisfacció i màxima garantia.

Demani llistes i preus de la super-sèrie 1934, que conté models de

4 a 14 vàlvules

BARCELONA:

RADIO CANALETAS
Rambla Canaletes, 6

LLEIDA:

JOSEP ROCA
Coliseu, 5

GIRONA:

MANUEL DEDEU
Ciutadans, 11

TARRAGONA:

A. MILLAN
Unió, 18

PLATÓ TEXIDÓ - Carrer Diputació, 175 - 181 - BARCELONA

CATALANS!

En celebrar la festa de Sant Jordi—símbol airós de la joventut triomfant—penseu, també, en la nostra joventut derrotada pel terrible flagell de la tuberculosi!

CONTRIBUIU

amb els vostres donatius a l'obra del

Llit del tuberculós pobre!

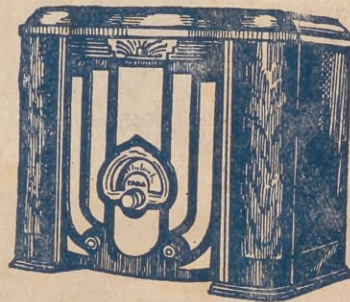
Adreça: **RADIO ASSOCIACIO DE CATALUNYA**
Rambla d'Estudis, 8-1.er — BARCELONA

**PURESA
DE
TO**

Tota la fama de Stradivarius es devia al to especial dels seus violins. Així mateix la supremacia en ràdio es deu a l'extraordinària puresa de to dels seus receptors.

FADA
Radio

Distribuidors generals:

**ANGLO ESPAÑOLA DE
ELECTRICIDAD, S. A.**

Corts Catalanes, 525 - Pelai, 12 - BARCELONA